

LUNDS
UNIVERSITET

girlhood.

TikTok-trenden “girlhood” som ett uttryck för en ny form av digital feminism?

Författare: Fideli Almgren och Linnéa Jönsson

Handledare: Tobias Linné

Examinator: Helena Sandberg

Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet

MKVK04 HT23

Abstract

Denna studie undersöker digital feminism med utgångspunkt i TikTok-trenden "girlhood". Studiens syfte är att belysa hur tjejer och unga kvinnor genom deltagande i trenden gör uttryck för en digital feministisk aktivism. Därtill har vi studerat hur "girlhood"-trenden kan betraktas som ett forum där tjejer och unga kvinnor ges utrymme att samlas kring upplevelsen av vad det innebär att vara tjej eller kvinna. Vi har även undersökt hur TikTok som social medieplattform möjliggör och begränsar spridningen av "girlhood"-trenden och dess feministiska inslag. Detta har gjorts genom en nätografiskt inspirerad textanalys av trendens videoklipp med tillhörande bildtext och beskrivning samt genom empiriska observationer av trenden och TikTok generellt. Därtill har sex teman skapats som utgör grunden för analysen, dessa är: *den mångfacetterade kvinnan; kvinnliga relationer; att växa upp; rädsla för män; negativa stereotyper om tjejer och kvinnor* samt *belysande av patriarkala strukturer*. Studiens resultat visar att "girlhood"-trenden kan ses som en digital feministisk aktivism, om än mer dold och vardaglig. I trenden används populärkultur, humor och ironi för att ifrågasätta och utmana föreställningar och maktstrukturer kopplat till kön och genus samt för att behandla tunga ämnen på ett lättsamt sätt, vilket kan tänkas sänka tröskeln för feministiskt engagemang. Vidare kan "girlhood"-trenden betraktas som ett forum i likhet med mer traditionella tjejforum eftersom trenden likt dessa fungerar som en plats där erfarenheter, tankar och känslor såväl som stöd och kunskap kan delas. Fortsättningsvis har vi identifierat tre affordances, *social interaktion, delningsbarhet* och *taggning* som tillsammans bidrar till att "girlhood"-trenden och dess feministiska innehåll kan spridas, både på och utanför plattformen. Slutligen har vi pekat ut ett antal aspekter som kan tänkas begränsa spridningen av trenden och dess budskap. Bland annat den ojämna och oförutsägbara spridningen till följd av TikToks algoritmer, den potentiella kontextkollaps som kan uppstå på grund av otydliga rumsliga och sociala gränser samt risken att trendens feministiska inslag inte når bortom trendens målgrupp eller de som redan är införstådda med feminismens budskap.

Titel: girlhood.: TikTok-trenden "girlhood" som ett uttryck för en ny form av digital feminism?

Författare: Fideli Almgren och Linnéa Jönsson

Författad vid: Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet

Nyckelord: *girlhood, digital feminism, aktivism, vardagsmotstånd, affordances*

Innehållsförteckning

Feministisk aktivism på TikTok	4
Hur har digital feminism studerats förut?	6
Analytiska verktyg	9
Gemenskap, solidaritet och systerskap - förutsättningar för feminism	9
Aktivism som en form av vardagsmotstånd	10
Möjligheter och begränsningar i digitala miljöer	11
Studiens genomförande	12
“Girlhood”-trenden som fall	12
Urval och insamling av material	13
Nätografiskt inspirerad textanalys	15
“How I love being a woman”	16
Hur kan “girlhood”-trenden förstås som en vardaglig form av digital feminism?	17
Det vardagliga ifrågasättandet av föreställningar, normer och stereotyper	17
En varierande grad av feministisk medvetenhet	21
Hur kan “girlhood”-trenden sänka tröskeln för ett feministiskt tankesätt?	22
“Girlhood”-trenden som ett forum för tjejer och unga kvinnor	25
Kvinnliga vänskapsrelationer som en berikande del av livet	26
Att sluta samman kring gemensamma rädslor	27
Slutna gemenskaper och imaginära väggar	29
Att navigera mellan möjligheter och begränsningar	30
Vilka möjligheter bidrar TikTok med för spridningen av ”girlhood”-trenden?	31
Hur är TikTok begränsande för spridningen av “girlhood”-trenden?	34
Nya former av och förutsättningar för feministisk aktivism	35
Referenslista	39
Bilagor	43
Bilaga 1: Analytiska teman	43
Bilaga 2: Empiriskt material	44

Feministisk aktivism på TikTok

Sedan TikTok (tidigare Musical.ly och i Kina kallad Douyin) lanserades 2016 har appen varit en startpunkt för flera virala trender, allt från mimande till populära låtar och danskoreografier till ASMR¹ och “get ready with me”. Ett exempel på en specifik trend på TikTok är “girlhood”, vars mest populära videoklipp i mitten av december 2023 hade 13,5 miljarder visningar och 2,9 miljoner gillningar. Trenden som blev viral 2023 går ut på att publicera videoklipp där man delar med sig av sina upplevelser kring konceptet ”girlhood”. Slår man upp vad ordet “girlhood” betyder i ett lexikon, exempelvis Cambridge Dictionary, får man upp definitionen “The period when a person is a girl, and not yet a woman, or the state of being a girl.” (Cambridge Dictionary, u.å.), vilket i stora drag överensstämmer med vad “girlhood”-trenden handlar om. Trendens innehåll varierar med allt från videokollage som illustrerar vardagliga företeelser som fest, träning och matlagning till videoklipp med mindre bildligt fokus där kreatören antingen genom tal eller text beskriver sin upplevelse av ”girlhood”. Med det sagt är trenden mångsidig och lyfter flera olika perspektiv och bilder av vad det innebär att vara tjej eller ung kvinna, vilket även är trendens främsta målgrupp.

TikTok har kommit att bli en av världens mest använda sociala medieplattformar och nådde under 2023 1,5 miljarder användare, varav en stor majoritet av dessa är under 35 år och cirka hälften under 25 år (Business of Apps, 2023). Samtidigt som TikTok har vuxit sig större i den digitala världen har även aktivism i allt större utsträckning förflyttats till det digitala landskapet, bland annat till just TikTok. Användandet av sociala medier för att sprida budskap och skapa förändring har kommit att bli en viktig del i det senaste decenniets aktivism (Smith, Krishna & Al-Sinan, 2019:182). Idag använder aktivistiska rörelser nya medieteknologier bland annat för att mobilisera sig, rekrytera medlemmar och sprida sina budskap, vilket stora hashtag-rörelser som #MeToo och #BlackLivesMatter exemplifierar (Mundt, Ross & Burnett, 2018; Mendes, Ringrose & Keller, 2018). Denna utveckling har gett upphov till begreppet *digital aktivism*, som i bred bemärkelse avser de olika former av aktivism som sker med hjälp av digital teknologi (Gerbaudo, 2017:477).

Trots att digital aktivism är ett välbeforskat ämne råder det fortfarande oenighet kring huruvida sociala medier ens kan vara ett verktyg för att skapa social och politisk förändring. Vissa ifrågasätter effektiviteten och legitimiteten i att använda sociala medier som verktyg för

---

¹ ASMR är en förkortning av “autonomous sensory meridian response”. Begreppet syftar till en angenäm, kittlande känsla som provoceras av sådant som viskande ljud eller borstning av föremål.

att driva sociala rörelser framåt (Smith, Krishna & Al-Sinan, 2019:183). Denna kritik grundar sig ofta i uppfattningen att användningen av sociala medier inom aktivistiska rörelser innebär en slags ”slacktivism”, det vill säga en lat och bekväm form av aktivism som sker på säkert avstånd och som enligt vissa inte kan skapa någon faktiskt förändring (ibid.). Däremot är sociala medier ett verktyg som främjar kollektivt identitetsskapande och gemenskapsbyggande samt möjliggör för likasinnade att kommunicera med varandra (Smith, Krishna & Al-Sinan, 2019:185).

Som så många andra sociala rörelser har feminismen också kommit att bli mer och mer digitaliserad. Det är idag vanligt förekommande att feminister använder redan existerande arenor, till exempel sociala medieplattformar, för att skapa en plats för feministisk aktivism (Matich, Ashman & Parsons, 2019:338). Feminismens digitalisering har gett upphov till flera begrepp som beskriver denna nya form, däribland digital feminism, nätverkad feminism och cyberfeminism (Clark-Parsons, 2022; Daniels, 2009; Fotopoulou, 2016; Jouët, 2018; Matos, 2017). Parallellt med framväxten av en digital feminism, som vi framöver kommer benämna den som, råder en diskussion kring huruvida denna utveckling har lett till en ny era av feminism, nämligen den fjärde vågens feminism. Den fjärde vågens feminism, som vissa anser att vi befinner oss i idag, präglas av sociala medier, nätverkad aktivism och transnationella interaktioner (Harvey 2020:16). Denna våg är alltså på många sätt associerad med uppkomsten av nya medieteknologier, såsom sociala medier, som möjliggör för nya praktiker kopplade till bland annat feministisk aktivism (Harvey 2020:17-18).

TikToks stora spridningsmöjligheter tillsammans med framväxten av en allt mer digitaliserad feminism fick oss att fundera över hur även “girlhood”-trenden kan ses som ett utrymme där feministiska idéer och uttryck kan ta plats. Syftet med denna studie är därför att undersöka hur TikTok som social medieplattform kan fungera som en arena där digital aktivism kan ta plats och spridas, med hänsyn både till plattformens möjligheter och begränsningar. Vi har i detta avseende valt att fokusera specifikt på digital feminism och TikTok-trenden “girlhood”. Detta med förhoppningen att bidra med kunskap om hur tjejer och unga kvinnor använder sociala medieplattformar för att dela med sig av erfarenheter kring vad det innebär att vara tjej eller kvinna. Vi intresserar oss dessutom för vad som karaktäriserar denna trend och dess innehåll samt hur den kan bidra till att feministiska idéer och uttryck sprids. Detta mynnar ut i följande frågeställningar:

- På vilket sätt kan “girlhood”-trenden förstås som en form av digital feministisk aktivism?
- Hur kan “girlhood”-trenden betraktas som ett forum där tjejer och unga kvinnor kan förenas kring vad det innebär att vara tjej eller kvinna?
- Vilka möjligheter och begränsningar medför TikTok som social medieplattform för spridningen av “girlhood”-trenden?

Hur har digital feminism studerats förut?

Det finns en del tidigare forskning inom fältet som diskuterar digital aktivism i allmänhet och digital feminism i synnerhet. En stor del av den aktuella forskningen undersöker feminismens förflyttning till sociala medier, hur den digitala feminismen ser ut och vilken betydelse olika sociala medieplattformar har för engagemanget och spridningen av feminismen.

Hur unga kvinnor förhåller sig till feministisk aktivism online och sociala mediernas hårda klimat är något Jackson (2018) belyser i *Young feminists, feminism and digital media*. Hon redogör för tjejer och unga kvinnors online- och offline-relation till feminism och hur de genom ett medvetet medieanvändande engagerar sig i feministiska frågor. Studiens deltagare uttrycker inledningsvis en återhållsamhet och ovilja inför att delta i feminism online på grund av flera faktorer, bland annat missförståndet kring vad feminism innebär, det hårda klimatet online, rädslan för att bli påhoppade eller att uppvisa brist på kunskap (Jackson, 2018:38-40). De unga kvinnorna vittnar också om hur de medvetet väljer vilka plattformar de vänder sig till, både i egenskap av konsument och producent av kunskapsinnehåll. De använder sig både av slutna tjejforum på Facebook eftersom dessa tenderar att ha ett snällare och mer välkomnande klimat än öppna plattformar, men även plattformar som Tumblr där de kan utnyttja plattformens spridningsförmåga till sin fördel (Jackson, 2018:40-41). Även i Kanai och McGranes (2021:2313) studie *Feminist filter bubbles: ambivalence, vigilance and labour* understryker deltagarna vikten av slutna grupper för att kunna lyssna, lära och engagera sig i feministiska frågor utan att riskera dömande. Författarna lyfter däremot fram de begränsningar som slutna feministiska grupper kan medföra. Trots att det uppstår en känsla av trygghet i dessa forum kan det också begränsa möjligheterna för feministiska idéer att spridas bortom forumen (Kanai & McGrane, 2021:2308, 2315).

I *Digital feminism: Questioning the renewal of activism* undersöker Jouët (2018) på liknande sätt strategierna i dagens digitala feministiska aktivism, vad som kännetecknar denna och hur den utövas. Studien, som gjorts med fokus på feministiska grupper i Frankrike, visar att precis som andra sociala rörelser förlitar sig dagens feministiska rörelse på digitala kommunikationsverktyg för att organisera sig och sprida sitt budskap (Jouët, 2018:137). Dagens digitala feminism kännetecknas av sin förmåga att utveckla strategier för att säkerställa att dess budskap och innehåll sprids och synliggörs på digitala medier (Jouët, 2018:141). Feministiska grupper försöker samla kvinnor genom effektfulla hashtags och uppmuntranen till klicks och delningar, vilket har gett upphov till en hashtag-feminism (Jouët, 2018:145). Emellertid har den digitala feminismen kritiserats för just detta, för att lägga för stort fokus på synlighet och ”connectivity”² snarare än att skapa faktiskt social förändring och att detta skulle urvattna den feministiska rörelsen (Jouët, 2018:146). Däremot understryker Jouët (2018:150) att digitala medier möjliggör meningsutbyte, engagemang och identitetsskapande bland unga feminister.

I *Everyday feminism in the digital era: Gender, the fourth wave, and social media affordances* studerar Pruchniewska (2019) sociala mediernas möjligheter och begränsningar för en vardaglig feministisk aktivism, med särskilt fokus på hur kvinnor använder olika plattformar för att dela med sig av sina erfarenheter, stötta varandra och sprida feminismens budskap. Forskningen bygger på tre fallstudier om de digitala plattformarna Bumble, Facebook och Twitter och visar hur dessa kan användas i feministiska syften i vardagslivet (Pruchniewska, 2019:2). I studien framgår bland annat att Twitter användes som verktyg för att sprida #MeToo-rörelsen där kvinnor använde plattformen för att dela med sig av sina erfarenheter, stötta varandra, visa solidaritet och skapa medvetenhet kring problemet (Pruchniewska, 2019:13). Hon lyfter fram kvinnornas kreativa sätt att använda Twitter för att arbeta runt rädslan för att publicera sina egna erfarenheter av övergrepp, till exempel genom att använda kommentarsfunktionen på andras inlägg för att dela sina egna erfarenheter snarare än att skriva en eget tweet (Pruchniewska, 2019:174). På så sätt kunde de få fram sitt budskap utan att det blev ett inlägg direkt till deras följare att se (ibid.). Andra bad även kompisar eller bekanta att dela deras historier för att de själva skulle kunna förbli anonyma (Pruchniewska, 2019:175). Många uppgav dessutom hur de kände sig oroliga inför att dela

---

² Vi har valt att använda det engelska begreppet ”connectivity” i brist på en svensk översättning som passar bra i sammanhanget. ”Connectivity” syftar i detta sammanhang till möjligheten för nätverkan, förening och kommunikation.

#MeToo, men att solidariteten och vetskapen om att det hjälper andra övertygade dem (Pruchniewska, 2019:187). Studien lyfter alltså fram de vardagliga praktiker av feministisk aktivism som kvinnor ägnar sig åt på digitala plattformar och som därmed bidrar till att suddas ut gränsen mellan det privata och offentliga (Pruchniewska, 2019:168, 218). Den understryker hur sociala medier i viss utsträckning möjliggör för gemenskap och solidaritet kvinnor emellan, där de kan lära sig från varandra och stötta varandra (Pruchniewska, 2019:219).

Den forskning som finns inom fältet fokuserar främst på sociala medieplattformar såsom Facebook, Twitter och Tumblr och det finns således begränsad forskning med fokus på digital feminism på TikTok. Detta är emellertid inte så märkvärdigt med tanke på att TikTok i sin nuvarande form lanserades så sent som 2016 och inte blev så pass populär som den är idag förrän några år därefter. Av denna anledning finner vi det särskilt intressant att studera digital feminism på just TikTok, eftersom det är till synes relativt utforskad mark.

Några som däremot har forskat på digital aktivism, dock inte specifikt digital feminism, på just TikTok är Literat och Kligler-Vilenchik (2023). I *TikTok as a Key Platform for Youth Political Expression: Reflecting on the Opportunities and Stakes Involved* framhåller författarna att TikTok har kommit att bli en betydelsefull plattform för aktivism bland unga eftersom de där kan experimentera med sina politiska röster på ett kreativt sätt och komma i kontakt med jämlikar (Literat & Kligler-Vilenchik, 2023:1-2). Unga människor är ofta drivande i sociala rörelser och med tanke på att TikTok är en plattform som används av dessa är det intressant att studera sociala rörelser just där. Dessutom är TikTok en plattform som tilltalar många unga eftersom den främjar en känsla av relaterbarhet, vilket är en betydelsefull aspekt av aktivism (Literat & Kligler-Vilenchik, 2023:1). Plattformen möjliggör för unga att på ett kreativt sätt uttrycka och engagera sig i frågor de bryr sig om, vilket avviker från dominerande ideal för politiska uttryck som ofta förknippas med en högre grad av seriositet (Literat & Kligler-Vilenchik, 2023:2). På TikTok använder unga ofta humor, cynism och populärkulturella referenser för att uttrycka sina politiska åsikter, men detta gör det inte mindre meningsfullt eftersom det är budskapet som är det viktiga (ibid.). Även Case och Lippard (2009) lyfter fram humor som ett viktigt verktyg för sociala rörelser, särskilt för feminismen. I studien *Humorous Assaults on Patriarchal Ideology* har de analyserat skämt från skämtböcker och konstaterar att humor är en viktig och effektiv strategi för kvinnor att utmana patriarkala ideologier (Case & Lippard, 2009:240). De lyfter fram humor som ett

omstörtande och stärkande verktyg för kvinnor och feminister för att ta sig an och omförhandla könsroller, attityder och stereotyper, men även för att uppmärksamma gemensamma erfarenheter (ibid.). I flera sociala rörelser används humor flitigt för att ta sig an frågor kring etnicitet, kön, genus och konflikter mellan grupper (Case & Lippard, 2009:241).

Vi kan konstatera att den tidigare forskningen inom fältet ofta fokuserar på en form av digital feminism som är avsiktlig, uttalad och organiserad, där studiens deltagare aktivt har engagerat sig i feministiska rörelser online. Det finns således begränsad forskning på en mer vardaglig, informell och ostrukturerad form av feminism på sociala medier, vilket är precis det hål i forskningsfältet som vi vill bidra till att fylla.

Analytiska verktyg

Gemenskap, solidaritet och systerskap - förutsättningar för feminism

Med hjälp av feministisk teori ämnar vi att belysa hur "girlhood"-trenden kan förstås som ett forum uttryck för en digital feminism där tjejer och unga kvinnor genom sitt deltagande i trenden bidrar till spridningen av feministiska idéer. Detta gör vi med utgångspunkt i hooks (2015) och Ahmeds (2017) resonemang om vad feminism är där de belyser vikten av kvinnlig solidaritet och att feminismen ges utrymme att utvecklas och skapa förändring.

I *Feminist Theory: From Margin to Center* definierar hooks (2015:28) feminism som "[...] the struggle to end sexist oppression." och understryker att detta gäller alla kvinnor oavsett etnicitet eller klasstillhörighet och inte enbart vissa grupper av kvinnor. I boken diskuterar hon feminismens styrkor och utmaningar och betonar gemenskap, solidaritet och systerskap som viktiga aspekter för feminismens framgång. Dessa aspekter är centrala för vår analys av "girlhood"-trenden som ett uttryck för en digital feminism och för hur tjejer och unga kvinnor sluter samman kring gemensamma upplevelser. Kvinnor får tidigt lära sig att deras kvinnliga vänskapsrelationer inte tillför någonting eller berikar deras erfarenheter, att kvinnor är varandras fiender och att kvinnlig solidaritet inte är möjlig (hooks, 2015:43). Dessa föreställningar måste kvinnor avlära sig för att kunna driva den feministiska rörelsen framåt (ibid.). Hon menar att kvinnor måste förstå värdet i kvinnliga vänskapsrelationer och solidariteten kvinnor emellan som måste grunda sig i gemensamma intressen, värderingar och

mål (hooks, 2015:43, 67). På liknande sätt framhåller Ahmed (2017:14) att feminismen kräver att kvinnor går samman och stöttar varandra.

Denna definition av feminism används också av Ahmed (2017) i *Living a feminist life* där hon diskuterar processen att bli en feminist, hur feminism görs i vardagslivet och vilka konsekvenser som följer med detta. Ahmed (2017:3) refererar även till feminism som en kollektiv politisk rörelse som bland annat handlar om att förenas med andra kvinnor och hitta samlingsplatser där feminismen kan hållas levande. Feminismen kan förstås som bestående av flera mindre feministiska rörelser som finns lite överallt och som måste hållas vid liv och ges en plats att finnas på för att förändring ska vara möjlig (ibid.). Dessutom trycker hon på hur feministiska rörelser inte alltid är lätta att upptäcka utan att de ofta sker i det dolda och vardagliga (Ahmed, 2017:3-4).

Aktivism som en form av vardagsmotstånd

Mycket av forskningen och det teoretiska ramverket som finns om aktivism och digitala medier fokuserar på en tydligt organiserad och uttalad form av politisk aktivism (se till exempel Van De Donk, 2004; Van Laer & Van Aelst, 2010; Sandoval-Almazan & Gil-Garcia, 2014). Denna aktivism är inte den enda som existerar utan det finns även en mer outtalad och vardaglig form av aktivism som är intressant att studera. Denna typ av vardagligt engagemang konceptualiseras och teoretiseras av Johansson och Vinthagen (2020) i *Conceptualizing 'Everyday Resistance'* som vardagsmotstånd ("everyday resistance"), ett begrepp som avser en form av motstånd som människor engagerar sig i till vardags. Med hjälp av vardagsmotstånd som koncept kommer vi belysa hur "girlhood"-trenden kan ses som en digital feminism där tjejer och unga kvinnor genom sitt deltagande i trenden gör uttryck för ett vardagsmotstånd där normer, stereotyper och föreställningar kopplat till kön och genus utmanas. Vardagsmotståndet kännetecknas av att det inte är formellt organiserat utan avser de vardagliga praktiker där människor på olika sätt ifrågasätter, underminerar och destabiliserar dominerande grupper, föreställningar eller normer (Johansson & Vinthagen, 2020:3-5, 46). Vardagsmotstånd är inte lika enkelt igenkännbart som offentligt och kollektivt motstånd utan är ofta mer förklätt och sällan politiskt formulerat (Johansson & Vinthagen, 2020:24).

Johansson och Vinthagen (2020:82) lyfter fram fyra analytiska dimensioner som kan användas för att få förståelse för det vardagliga motståndet, dessa är *repertoarer*, *sociala*

relationer, rumslighet och temporalitet. Dimensionerna handlar om vilka strategier och metoder som används för motstånd, vem som utövar motstånd och mot vem eller vad samt hur detta förhåller sig till tid och rum (Johansson & Vinthagen, 2020:82-83). Dessa dimensioner är relevanta att titta närmare på i analysen av "girlhood"-trenden och kan hjälpa oss att få bättre förståelse för hur trenden kan ses som ett vardagsmotstånd. Även om de inte nämns vid de namn Johansson och Vinthagen (2020) tillskrivit dem, kommer de analytiska dimensionerna att tas i beaktning i analysen av "girlhood"-trenden som vardagsmotstånd.

Möjligheter och begränsningar i digitala miljöer

I detta arbete ämnar vi att använda affordance-begreppet för att analysera vilka möjligheter och begränsningar TikTok som social medieplattform har för spridningen av digital feminism. Med inspiration från boyd (2010) samt Treem och Leonardi (2012) har vi identifierat tre affordances som är särskilt relevanta för just TikTok och "girlhood"-trenden och som utgår från de egenskaper och funktioner som finns hos plattformen.

Affordances är ett begrepp som först introducerades av psykologen James J. Gibson 1977, och som sedan fick en grundligare teoretisering i hans verk *The ecological approach to visual perception* (1979). Gibson (2015:119) använde ursprungligen affordances inom ett ekologiskt fält för att beskriva relationen mellan ett djur och dess miljö i termer av vad miljön kan erbjuda djuret. Teorin har sedan dess omförhandlats av olika forskare inom olika discipliner och har blivit ett väl använt begrepp inom bland annat medie- och kommunikationsvetenskap.

Begreppet anspelar på relationen mellan en digital plattform och dess användare och kan inom medie- och kommunikationsvetenskaplig forskning beskrivas som de möjliga funktioner och egenskaper som finns på en digital plattform (Bucher & Helmond, 2017:235). Däremot råder det ingen enighet bland forskare om hur affordances ska definieras eller förstås, vilket innebär att det finns flera olika sätt att konceptualisera affordances (ibid.). Det är delvis på grund av detta som vi valt att identifiera egna affordances snarare än att applicera andras. Därtill kan affordances delas upp i två olika nivåer, en abstrakt "high level" och en konkret funktionell "low-level" (Bucher & Helmond, 2017:239). Den abstrakta nivån fokuserar mer på de sociala och kommunikativa praktiker som medieteknologier möjliggör, till exempel att nå en stor publik eller att kunna ta med sig mobiltelefonen överallt (Bucher & Helmond, 2017:239-240). Den konkreta funktionella nivån fokuserar i större utsträckning på

specifika funktioner hos en digital plattform, till exempel olika knappar och möjligheten att redigera innehåll (ibid.).

Boyd (2010) har analyserat olika affordances hos nätverkssajter och har identifierat fyra strukturella affordances på den mer abstrakta nivån. Dessa är: *persistence*, hur uttryck online automatiskt registreras och arkiveras; *replicability*, möjligheten för innehåll att återskapas och kopieras; *scalability*, att innehåll har en stor chans att bli synligt till följd av spridningsmöjligheterna som finns hos sajten; samt *searchability* som innebär att innehåll finns tillgängligt att söka fram (boyd, 2010: 46-48). Vidare lyfter boyd (2010:50-52) även en annan aspekt av nätverkssajter och dess affordances, nämligen att denna nya medieform kan leda till kontextkollaps, vilket innebär en avsaknad av rumsliga, sociala och tidsliga gränser vilket gör det svårt att urskilja sociala kontexter (boyd, 2010:49). Hon lyfter även hur gränser mellan offentligt och privat suddas ut (boyd, 2010:49, 51-52).

Treem och Leonardi (2012) arbetar istället med mer konkreta affordances och lyfter fyra stycken hos sociala medieplattformar i relation till organisatorisk kommunikation. Dessa är: *visibility* som refererar till hur synlig och tillgänglig information är på plattformar; *persistence*, vilket innebär att kommunikation och information förblir tillgängligt i samma form som det först presenterades i; *editability* som avser det faktum att människor har möjligheten att skraddarsy sitt innehåll innan publicering samt ändra det efter publicering; samt *association* vilket syftar på den interaktion som kan äga rum mellan individer eller mellan individer och innehåll (Treem & Leonardi, 2012:150, 155, 159, 162).

Studiens genomförande

För att besvara studiens frågeställningar har vi genomfört en nätnografiskt inspirerad textanalys med "girlhood"-trenden på TikTok som specifikt fall. I följande avsnitt redogör vi för studiens genomförande sett till urval, materialinsamling, etiska överväganden och val av analysmetod.

"Girlhood"-trenden som fall

Med hänsyn till studiens syfte att försöka skapa förståelse för ett specifikt socialt fenomen, i detta fallet "girlhood"-trenden, har vi valt ett kvalitativt angreppssätt i form av en fallstudie. Ett kvalitativt tillvägagångssätt lämpar sig bra för att få en inblick i den sociala verkligheten,

studera detaljrikedomen i sociala fenomen samt för att få en ökad kontextuell förståelse (Bryman, 2018:477, 479, 480). Fallstudien passar bra när avsikten är att studera en mer övergripande företeelse, i vårt fall digital feminism, med hjälp av ett specifikt och avgränsat fall (Merriam, 1994:24; Flyvbjerg, 2001:66). Fallstudien passar således bra som angreppssätt eftersom vi med hjälp av den specifika TikTok-trenden “girlhood”, som utgör vårt fall, undersöker feministisk aktivism på sociala medier. Därtill är fallstudien en kontextberoende metod där hänsyn alltid måste tas till det sammanhang som det studerade fenomenet existerar i, eftersom detta är det enda sättet att få kunskap om fenomenet (Flyvbjerg, 2001:70-71). Därför kommer “girlhood”-trenden inte att studeras som ett isolerat fenomen utan kommer att placeras i en större kontext med hänsyn till dagens digitala medielandskap där nya former av feministisk engagemang ges utrymme. Vi kommer dessutom att studera “girlhood”-trenden i relation till samhällets existerande strukturer, föreställningar och normer kopplat till kön, genus och makt.

Urval och insamling av material

Med utgångspunkt i studiens syfte att undersöka hur “girlhood”-trenden kan förstås som en digital feminism och ett forum för tjejer och unga kvinnor har vi gjort ett målstyrt urval för insamlingen av material. Ett målstyrt urval innebär att urvalet görs med hänsyn till studiens syfte och att materialet som samlas in är rikt på information som hjälper en att besvara frågeställningarna (Bryman, 2018:498). Genom ett målstyrt urval har vi samlat in material som är relevant för det vi avser att studera och sållat bort sådant som inte berikar studien, vilket vi ansåg var av stor vikt för att besvara frågeställningarna.

Som nämnt ovan började vi med att bekanta oss med “girlhood”-trenden på TikTok genom att gå igenom videoklipp under trenden och identifiera återkommande ämnen i innehållet. För att säkerställa att våra personliga algoritmer inte påverkade sökresultatet skapade vi ett nytt konto inför insamlingen av material. För att samla in material filtrerades videoklippen genom funktionen “toppval” och “antal gilla-markeringar” från flest till minst antal. Vi ville göra ett urval baserat på popularitet eftersom videoklipp med många visningar, gilla-markeringar och kommentarer indikerar att videoklippen har fått stor spridning. Eftersom TikToks enda filtreringsmöjlighet i detta avseende är “antal gillamarkeringar” föll det sig naturligt att använda denna funktion i urvalet.

Därefter fastställde vi lämpliga urvalskriterier för att begränsa antalet videoklipp inför det första urvalet med hänsyn till att materialet skulle vara givande för studien. Dessa urvalskriterier inkluderade att videoklippen skulle vara av originalinnehåll (exempelvis exkluderades klipp hämtade från filmer och tv-serier), inte vara reklam, inte vara publicerat av ett företag samt vara på antingen engelska eller svenska. Dessutom valdes videoklippen ut baserat på dess innehållsrikedom och relevans för studiens syfte och frågeställningar. Detta inkluderade bland annat videoklipp om vänskap, komplexiteten av att vara tjej, universella erfarenheter, stärkandet av kvinnor och innehåll som på något sätt anspelar på samhällets patriarkala strukturer. Utifrån detta valdes de 100 första relevanta videoklippen ut. Denna insamling skedde den 9 november 2023. Videoklippen dokumenterades med länk och numrering.

Vi utförde sedan ett andra och slutgiltigt målstyrt urval där vi tillämpade ett antal nya urvalskriterier. Vi gick tillsammans igenom de 100 videoklippen från första urvalet och antecknade ner videoklippens detaljrikedom, grafiska bildtext³ och beskrivning⁴. Under denna process fick vi även ett bortfall på åtta videoklipp som innefattade sketcher, språk vi inte behärskar och videoklipp som hade kommentarerna avstängda. Utifrån dessa 100 plockade vi sedan ut 30 videoklipp som ansågs mest relevanta och givande för frågeställningarna. Att det skulle vara exakt 30 videoklipp i det slutgiltiga materialet var inte en fast siffra utan ett riktmärke och efter att ha resonerat fram och tillbaka kom vi fram till att detta var en rimlig mängd material för att skapa en välgrundad analys. Med hänsyn till att vi ville ha ett varierat videomaterial som grund för analysen landade vi i de 30 videoklipp som återfinns i bilaga 2.

I uppsatsen och förteckningen av videoklippen (bilaga 2) har vi valt att anonymisera kreatörerna genom att inte inkludera deras användarnamn. Däremot är länkarna till respektive videoklipp inkluderade i bilaga 2 för att läsare ska kunna ta del av materialet som ligger till grund för uppsatsens analys. Vi har valt att inkludera länkarna eftersom TikTok är ett öppet forum och kreatören har gjort ett medvetet val att göra sitt innehåll publikt. Detta innebär att vem som helst kan ta del av materialet oavsett om vi hade inkluderat länkar eller inte. Dessutom kan kreatörerna när som helst välja att ta bort sina videoklipp från TikTok vilket skulle innebära att länkarna slutar fungera.

---

³ Den grafiska texten i ett videoklipp.

⁴ Den tillhörande texten i anslutning till ett videoklipp.

Nätografiskt inspirerad textanalys

För att besvara frågeställningarna har vi vidare valt ett tillvägagångssätt inspirerat av både nätografisk metod och kvalitativ textanalys. En nätografisk metod kan användas för att studera sociala praktiker på internet (Kozinets, 2020:14; Berg, 2015:70), vilket är relevant eftersom studiens syfte är att studera "girlhood" som en digital feminism som skapas genom tjejers och unga kvinnors deltagande i trenden. En viktig aspekt i nätografiska studier som vi anammat är att inleda materialinsamlingen med att bekanta sig med det digitala sammanhang som ska studeras (Berg, 2015:90). Detta har vi, som tidigare nämnt, gjort genom att utforska sökordet "girlhood" på TikTok och skrolla bland videoklippen för att skapa oss en bild av hur trenden ser ut. Vidare är vi båda förhållandevis bevandrade på TikTok och har därför redan en viss kännedom om hur trender och det sociala klimatet ser ut på plattformen. Detta skulle kunna betraktas som negativt med argumentet att vår förkunskap riskerar att färga studien och hur det studerade fenomenet tolkas. Vi anser dock att vår förkunskap snarare är till vår fördel i denna studie eftersom vi på så sätt har en god inblick i hur trender som "girlhood" tar form, såväl som hur TikTok är uppbyggt med dess olika egenskaper och funktioner. Fortsättningsvis kan ett nätografiskt förhållningssätt hjälpa oss att få förståelse för hur internet fungerar både som ett redskap och som ett forum för sociala interaktioner (Berg, 2015:10), vilket är relevant sett till studiens syfte.

För att analysera videoklippen har vi genomfört en form av kvalitativ textanalys med inspiration från Kuckartzs (2014:33) tillvägagångssätt, där analysen av materialet har skett parallellt med själva insamlingen. I denna process har vi börjat med att läsa texten, det vill säga videoklippens innehåll och tillhörande bildtext och beskrivning, i sin helhet för att få en mer generell förståelse utifrån våra frågeställningar (Kuckartz, 2014:50-51). Därefter har vi arbetat med vad Kuckartz (2014:51) kallar för "memos", som är anteckningar med våra egna tankar, idéer och hypoteser som dykt upp i relation till materialet. För oss har detta till exempel varit att anteckna ner tankar och resonemang som vi vill utforska och vidareutveckla i analysen.

Därefter har vi arbetat med tematisering av materialet, vilket även detta varit en process som gjorts parallellt med materialinsamlingen (Kuckartz, 2014:58-59). Detta tillvägagångssätt kan liknas vid en tematisk textanalys, där fokus ligger på att koda materialet med hjälp av teman

(Kuckartz, 2014:70). Vi har i detta skede använt oss av ett mer induktivt tillvägagångssätt där vi har skapat teman med utgångspunkt i materialet, snarare än att genom ett deduktivt tillvägagångssätt skapa teman på förhand utifrån existerande teorier (Kuckartz, 2014:58-59). Eftersom tematiseringen har gjorts parallellt med insamlingen av material har denna process bestått av löpande tematisering, omformulering och ihopslagning av teman allt eftersom vi upptäckt att dessa varit mer eller mindre relevanta samt relaterade till varandra (Kuckartz, 2014:58-59, 69-70).

“How I love being a woman”

I följande avsnitt kommer det insamlade materialet analyseras med hjälp av de teorier och begrepp som redovisats i uppsatsens tidigare delar. Vi inleder med att redogöra för “girlhood”-trendens innehåll och återkommande teman. Därefter följer ett avsnitt som diskuterar hur “girlhood”-trenden kan förstås som en form av digital feministisk aktivism som är mer vardaglig till sin karaktär. I relation till detta undersöker vi hur “girlhood”-trenden kan fungera som ett forum där tjejer och unga kvinnor kan samlas kring sina upplevelser. Slutligen undersöker vi vilka möjligheter och begränsningar TikTok för med sig för spridningen av “girlhood”-trenden och den digitala feminismen.

Innan vi ger oss in i analysen av “girlhood”-trenden utifrån våra tre frågeställningar anser vi det relevant att ge en överblick av hur trenden ser ut och vilket typ av innehåll som återfinns i den. Vad som karaktäriserar “girlhood”-trenden och vilken typ av innehåll som finns under trenden varierar en del, både vad gäller bildligt innehåll, textligt innehåll och videoklippens teman. I vissa videoklipp är det det bildliga innehållet som står i fokus och som ger mest information, medan i andra videoklipp är det bildliga innehållet ganska intetsägande och istället är det bildtexten eller beskrivningen som förmedlar information och budskap. Vidare handlar “girlhood”-trenden om att visa vad det innebär att vara tjej eller kvinna genom att lyfta fram upplevelser, erfarenheter, tankar och känslor som relaterar till detta. Vi kan även konstatera att trendens deltagare huvudsakligen är tjejer och unga kvinnor.

Utifrån materialet har vi identifierat sex teman som är vanligt förekommande i trenden och som är relevanta för att besvara studiens frågeställning om hur “girlhood”-trenden kan ses som en form av digital feministisk aktivism. *Den mångfacetterade kvinnan* lyfter fram mångsidigheten och komplexiteten i att vara tjej eller kvinna, vilket kan exemplifieras med

videoklipp där kreatören visar två olika sidor av sig själv, en mer kaotisk och en mer proper. *Kvinnliga relationer* som avser de videoklipp där kvinnliga relationer lyfts fram i positiva ordalag och som en viktig del av livet. Dessa videoklipp kan vara allt från videokollage av stunder som vänner delat med varandra till videoklipp där kreatören i text uttrycker uppskattning för sina vänner. *Att växa upp* syftar till videoklipp som på något sätt anspelar på erfarenheter från barndomen eller övergången från flicka till ung kvinna. Detta kan exempelvis vara ett videoklipp där kreatören visar upp saker från sin barndom och den vuxna motsvarighet hon har idag. *Rädsla för män* omfattar videoklipp där kreatören tydligt uttrycker eller på andra sätt genom videoklippets innehåll visar en rädsla eller förakt mot män. Detta kan till exempel vara videoklipp där kreatören uttrycker en rädsla för att gå hem själv på kvällen. *Negativa stereotyper om tjejer och kvinnor* avser videoklipp där kreatören i sitt videoklipp lyfter fram negativa stereotyper om tjejer och kvinnor eller anspelar på sådana. Ett exempel på negativa stereotyper som kan återfinnas i videoklippen är sådana där tjejer porträtteras som dåliga på sport eller att köra bil. *Belysande av patriarkala strukturer* avser de videoklipp där kreatören uttrycker kritik, ifrågasättande eller provokation mot samhällets patriarkala strukturer. Det kan även vara sådana videoklipp som kritiserar mäns handlande samt intresse eller ointresse för feministiska frågor.

Hur kan “girlhood”-trenden förstås som en vardaglig form av digital feminism?

Vid första anblick är det kanske inte många som tänker att “girlhood”-trenden kan ses som ett uttryck för en digital feminism, men efter att ha djupdykt i trenden och dess innehåll blir det allt mer uppenbart att det finns aspekter i trenden som talar för att det kan ses som en form av feministisk aktivism, om än mer outtalad och vardaglig. Precis som Ahmed (2017:3) framhåller är det relativt vanligt att feministiska praktiker sker i det dolda och att de därför inte är helt enkla att upptäcka. Man kan således argumentera för att denna mer dolda och vardagliga feministiska aktivism är ett uttryck för ett vardagsmotstånd (Johansson & Vinthagen, 2020). Det finns flera aspekter i “girlhood”-trenden som kan förstås med hjälp av konceptet vardagsmotstånd, däribland dess subtila och ifrågasättande karaktär och praktiker, den varierande graden av feministisk medvetenhet samt hur vardagsmotståndet kan bidra till att sänka tröskeln för ett feministiskt tankesätt.

Det vardagliga ifrågasättandet av föreställningar, normer och stereotyper

Vardagsmotstånd kännetecknas av triviala och outtalade praktiker av motstånd som är integrerade i våra vardagliga liv och som därmed kan gå relativt obemärkt förbi (Johansson & Vinthagen, 2020:2). Det är inte formellt organiserat utan refererar till hur individer eller mindre grupper genom sina vardagliga praktiker gör motstånd mot rådande maktrelationer (Johansson & Vinthagen, 2020:3-5). Deltagandet i "girlhood"-trenden kan för dess deltagare vara mer eller mindre uttalade aktivistiska handlingar, oavsett graden av detta kan det ses som ett vardagsmotstånd sett till trenden och innehållets natur. En del av innehållet i "girlhood"-trenden utgörs av ifrågasättanden av föreställningar, normer och stereotyper kopplat till vad det innebär att vara tjej eller kvinna, såväl som innehåll som lyfter fram den rädsla för män som många tjejer och kvinnor lever med dagligen. Eftersom motståndet äger rum i en trend på TikTok som inte är uppenbart politiskt artikulera innebär detta att inslagen av motstånd bäddas in i en vardaglig kontext där det kan förbli oupptäckt. Videoklippen som återfinns i trenden överensstämmer därför i hög grad med de specifika aspekter av vardagsmotståndet, där en underordnad grupp (till exempel tjejer/kvinnor) genom vardagliga praktiker ifrågasätter och destabiliserar en överordnad grups (till exempel killar/män) makt (Johansson & Vinthagen, 2020:9). Det kan också handla om praktiker där personen eller gruppen ifråga frångår vad som förväntas av dem, sett till vilka föreställningar, stereotyper och normer som existerar och som har formulerats av de som besitter makten (Johansson & Vinthagen, 2020:46). En relativt stor del av trenden handlar om hur tjejer och unga kvinnor ifrågasätter och gör motstånd mot existerande maktstrukturer, särskilt maktstrukturer kopplat till kön och genus som utgör det sexistiska förtrycket mot kvinnor, vilket är precis den kamp som feminismen för (hooks, 2010:26; Ahmed, 2017:5).

I videoklipp under temat *den mångfacetterade kvinnan* hittar vi flera exempel på hur tjejer och unga kvinnor på ett subtilt sätt ifrågasätter och utmanar föreställningar kopplat till kön och genus, bland annat om hur tjejer och kvinnor förväntas vara, se ut och bete sig. Dessa videoklipp lyfter fram de många sidor en tjej eller kvinna kan ha och visar att hon inte passar in i endast en mall utan att hon kan vara flera saker och besitta flera egenskaper samtidigt. Videoklippen inom detta teman visar alltså upp denna mångsidighet och bidrar därmed till att motbevisa eller ifrågasätta vissa normer och stereotyper som finns om hur tjejer och kvinnor är eller bör vara. Genom att bli uppmärksam på hur samhället är organiserat blir dessa normer kopplat till kön och genus även mer påtagliga och man kan då inse hur inbäddade de är i våra

liv (Ahmed, 2017:43). Ett exempel på där sådana föreställningar och normer utmanas är i videoklipp 4 där en tjej i första halvan av videoklippen visar sig själv skrikandes, gråtandes, med uppblåst mage, finnar i ansiktet och fläckar på sin vita tröja och i andra halvan visar sig själv i fina och väl sammansatta outfits, när hon tar promenader, tränar, virkar, målar keramik eller njuter av solen och havet. Även videoklipp 23 har ett liknande upplägg och innehåll där kreatören visar upp de många sidor en tjej kan ha.

Dessa videoklipp kan alltså belysa hur en tjej kan vara både stereotypiskt "tjejig" och mer stökig och oputsad. Hon kan både gilla att klä upp sig, träna och måla keramik, men hon kan också ha dagar då hon inte känner sig lika fixad och presentabel. Dessa exempel visar hur någon bryter mot, omförhandlar eller underminerar de normer som finns kopplat till kön och genus, vilket är ett typiskt exempel på hur vardagsmotstånd används för att ifrågasätta maktstrukturer (Johansson & Vinthagen, 2020:64). Denna typ av videoklipp uppmärksammar därmed problematiken i allt för ensidiga representationer och föreställningar om hur kvinnor är eller bör vara och bidrar på så sätt med en mer mångsidig och komplex bild. Vidare kan detta få positiva konsekvenser för andra tjejer och unga kvinnor som exponeras för videoklipp där flera aspekter av vad det innebär att vara kvinna representeras och som därmed kan finna igenkänning i det de ser.

Ett annat videoklipp som kan tolkas som ett uttryck för motstånd mot samhällets föreställningar och normer, denna gång i relation till kvinnokroppen, är videoklipp 12. I videoklippen visar kreatören ett ihopklipp där hon har filmat sig själv genom tonåren och visar hur hennes kropp har förändrats varje år från åldern 16 till 19. Videoklippets bildtext lyder "POV: you're growing into your women body and accepting you won't look like your teenself anymore". En central fråga inom feminismen har historiskt varit rätten för kvinnor att bestämma över sina egna kroppar (hooks, 2015:53) och vi vet att kvinnokroppen historiskt alltid haft olika förväntningar på sig. I allt från realityserier och film till modetidningar och sociala medier blir vi matade med bilder av den ideala kvinnokroppen. Psykisk ohälsa i form av ätstörningsproblematik framträder ofta i ungdomen eller tidigt i vuxenlivet och undersökningar visar att anorexia är den psykiska sjukdom med allra högst dödlighet (World Health Organization, 2021). På samma sätt som TikTok kan vara ett utrymme där dessa tankar kan bli triggade, kan plattformen även nyttjas som i exemplet ovan. Kreatören använder plattformen och "girlhood"-tenden för att visa upp det naturliga i att kroppen förändras när man växer upp. Hon belyser i videoklippen sin egen process i att bli bekväm i

sin kropp som förändras från tonåring till vuxen kvinna. Att se tjejer och unga kvinnor tala om dessa erfarenheter och tankar kan tänkas hjälpa andra deltagare att bli bekvämare i sina egna kroppar. Genom att agera på ett sätt som går emot de förväntningar som finns på tjejer och kvinnor så gör de ett feministisk ställningstagande, oavsett om de är medveten om det eller hade den intentionen (Ahmed, 2017:56). I detta avseende kan videoklippen alltså förstås som ett motstånd mot de föreställningar och normer som finns om hur kvinnors kroppar bör se ut. Med sitt videoklipp visar kreatören upp sin föränderliga kropp och normaliserar på så sätt denna förändring.

På liknande sätt som ovanstående exempel kan videoklipp under temat *negativa stereotyper om tjejer och kvinnor* också ses som ett vardagligt sätt att underminera etablerade könsstrukturerna eftersom kreatörerna på bekostnad av sig själva skämtar om hur kvinnor förväntas vara dåliga på vissa specifika saker som att köra bil eller utöva vissa sporter. Ett videoklipp som exemplifierar detta är videoklipp nummer 11 som visar en tjej som missar en biljardstöt, kastar ett bowlingklot ut i rännan och missar golfbollen i sin sving med beskrivningen “the other side of girlhood??? 🤪 #fyp #girlhood”. Ett annat videoklipp (nr 30) visar en tjej som försöker köra ut från en parkeringsplats och kör på en trottoarkant med bildtexten “Girlhood is not being able to go a day without hitting a curb <3” och beskrivningen “Damn curbs always get in my way :/ #girlhood #hittingcurbs”.

Videoklippen kan sägas införliva nedvärderande stereotyper om tjejer, om än på ett skämtsamt sätt. Men man kan också argumentera för att de humoristiska inslagen i videoklippen tyder på en medvetenhet hos kreatörerna om att dessa stereotyper existerar och att man därför vill driva med dem som en form av upprorisk handling. Vardagsmotståndet är på så sätt insnärjt i en maktrelation och kan vara både underordnat och rebelliskt samtidigt (Johansson & Vinthagen, 2020:79). Användandet av humor för att utmana patriarkala idéer och samhällsstrukturerna är en effektiv strategi för kvinnor att få en röst och göra sig hörda (Case & Lippard, 2009:251). I dessa exempel kan man å ena sidan tolka innehållet som att tjejerna fördummar sig själva och å andra sidan som ett sätt för kreatörerna att på ett skämtsamt sätt uppmärksamma att dessa stereotyper existerar. Humor har historiskt använts av män för att stärka sin position (Case & Lippard, 2009:241), men i “girlhood”-trenden ser vi istället hur tjejer och kvinnor använder humor som ett verktyg för motstånd. I och med att det är tjejerna själva som skämtar om sina styrkor och svagheter kan detta tänkas ge ett annat intryck och känsla än om det vore män som skämtade på tjejernas bekostnad. Eftersom det

finns en påtaglig maktobalans mellan kvinnor och män i samhället blir det nedvärderande om en man skämtar om tjejernas svagheter, medan kvinnorna som alla besitter liknande makt i just detta avseende kan skämta om eventuella brister och skratta tillsammans med varandra snarare än åt varandra. I detta avseende kan ovanstående videoklipp alltså också tolkas som ett vardagsmotstånd där tjejerna använder sig av humor och ironi för att uppmärksamma de stereotyper som finns om att tjejer skulle vara dåliga på sport eller att köra bil.

En varierande grad av feministisk medvetenhet

Relevant att nämna är att vissa videoklipp i “girlhood”-trenden är mer uppenbara i sina feministiska budskap, till exempel videoklipp som faller under temat *belysande av patriarkala strukturer*. Ett exempel på detta är ett videoklipp (nr 6) där kreatören lyfter fram den chockerande statistiken från en undersökning av unga kvinnor i Storbritannien 2021 som visade att 97% av alla tillfrågade i studien på något sätt har blivit utsatt för sexuella trakasserier eller övergrepp. I videoklippet lyfter kreatören fram denna statistik och tonårskillars reaktioner på den som hennes “roman empire”⁵, det vill säga någonting hon ofta tänker på. I videoklippets beskrivning har kreatören även inkluderat #feminism som en av sina hashtags, vilket talar för att kreatörens bidrag till trenden är ett mer medvetet feministiskt ställningstagande. Genom videoklippet bidrar kreatören till att belysa mäns våld mot kvinnor som är en viktig fråga för feminismen och ett utbrett samhällsproblem. Detta videoklipp är ett mer konkret exempel på hur trendens innehåll även utgörs av lite mer explicita feministiska budskap. I ett annat videoklipp (nr 17) filmar en tjej sig själv och sitt uppgivna ansiktsuttryck till låtraden “cause you’re just a man, it’s just what you do” ur Lana Del Reys låt *Norman fucking Rockwell*. Videoklippets beskrivning lyder “Like what a bummer :(#barbie #barbiemovie #girlhood #feminism #barbiemovies #womanhood” och bildtexten:

The way I watched a little girl dressed in a pink skirt, her Barbie shirt, sparkly sneakers and a tiara in her hair skip out of the Barbie movie laughing saying "it was so good!" only to have her father follow out behind her with a disgruntled look on his face and tell her that he "didn't like it at all" to which she replied "i loved it!" just for him to dismiss her by saying "okay?? that's fine 😞" i don't think I'm ever gonna forget that moment from strangers (bildtext, nr 17)

---

⁵ “Roman empire” är en trend på TikTok och syftar till en sak eller företeelse som man ofta tänker på, ibland på daglig eller veckovis basis. Ursprungligen handlade trenden om uppmärksammandet av att många män regelbundet går runt och tänker på romarriket.

I detta videoklipp ser vi också en större medvetenhet där kreatören lyfter fram mäns, i detta fallet en pappas, ovilja eller ointresse för den nya Barbiefilmen från 2023 som blivit uppmärksammas för sina starka feministiska inslag. Kreatören uttrycker sin besvikelse inför detta och det faktum att flickans pappa inte kan bemöta sin dotters positiva inställning till och uppenbara intresse för filmen. Hooks (2015:37) lyfter fram hur det ofta är i ung ålder, i familjerelationer, som barn lär sig hierarkiska och auktoritära strukturer. Vad som händer i videoklippen kan således ses som ett exempel på hur detta tar sig uttryck i vardagen och familjen. I videoklippen avfärdar pappan sin dotters entusiasm och upprätthåller på så sätt föreställningen att tjejs intressen inte är lika mycket värda som mäns. Kreatörens budskap kan därmed ses som ett mer dolt motstånd, eftersom hon snarare lyfter fram en observation hon gjort i ett samtal mellan en pappa och en dotter snarare än gör ett uttryckligt feministiskt ställningstagande kring detta, vilket kan vara just de vardagliga uttryck för motstånd som vardagsmotståndet utgörs av (Johansson & Vinthagen, 2020:3, 24). I det första videoklippen lyfter kreatören fram en häpnadsväckande statistik som visar på mäns sexuella våld mot kvinnor och i det andra mäns ointresse för feministisk populärkultur och tjejs intressen, två frågor som har uppenbara feministiska kopplingar men som är inbäddade i vardagliga praktiker. Vidare har de båda kreatörerna inkluderat #feminism i sina respektive beskrivningar, vilket tyder på att det har funnits en viss avsikt att förmedla ett feministiskt budskap eller att göra ett eget bidrag till hashtaggen på TikTok.

I och med sociala medier finns det nu utrymme för flera olika former av aktivistiskt engagemang, bland annat de mer vardagliga praktikerna som gör feministiskt engagemang mer lättillgängligt. De ovan nämnda videoklippen kan antyda en högre grad av feministisk medvetenhet, eftersom de trots allt använder #feminism och lyfter upp frågor som är relevanta ur ett feministiskt perspektiv. I detta avseende kan dessa liknas vid den digitala feministiska aktivismen som beskrivs av bland annat Jackson (2018) och Jouët (2018) där tjejer och kvinnor mer aktivt och medvetet har sökt sig till sociala medier för att engagera sig i feministiska frågor och sprida feminismens budskap. Å andra sidan är videoklippen ett bidrag till en viral TikTok-trend innehållande en stor variation av innehåll och där deltagarnas främsta syfte med att bidra till trenden kanske inte är att göra ett feministiskt ställningstagande, vilket gör att även dessa videoklipp kan ses som en mer vardaglig praktik. Utifrån detta kan vi belysa att det finns en variation i "girlhood"-trendens vardagliga motstånd där vissa videoklipp är mer explicit feministiska än andra.

Hur kan "girlhood"-trenden sänka tröskeln för ett feministiskt tankesätt?

Populärkulturella referenser, humor och ironi används ofta i "girlhood"-trenden för att belysa såväl positiva som negativa aspekter av att vara tjej eller kvinna och gör att dessa kan behandlas på ett mer lättsamt och lättillgängligt sätt. Bland annat används humor och ironi för att belysa problematiken med samhällets förväntningar på tjejer eller hur kvinnor inte tas på allvar. Detta följer en längre tradition inom den feministiska kampen där kvinnor använder humor och satir på ett destabiliserande sätt för att utmana status quo (Case & Lippard, 2009: 240, 251). Populärkulturella referenser, såsom populära filmer och låtar, används också i trenden både för att uppmärksamma dessa negativa aspekter men även för att ljudlägga videoklipp som visar upp positiva aspekter av att vara tjej eller kvinna. Genom att göra feministiska frågor mer lättillgängliga kan detta bidra till att motverka den problematik hooks (2015:18, 24) lyfter upp som en av feminismens stora utmaningar, nämligen en oenighet kring vad feminism faktiskt innebär. Denna oenighet tillsammans med de negativa diskurser som feminismen ibland förknippas med, till exempel att feminister är ofeminina eller manshatare, är några av anledningarna till att vissa människor inte vill associeras med den (hooks, 2015:24; Jackson, 2018:34). Trendens lättsamhet kan därför tänkas möjliggöra för deltagarna att utforska och utmana olika tankar och åsikter relaterat till vad feminism är, såväl som bidra till att fler exponeras för trendens feministiska inslag.

Ett exempel på ett videoklipp där kreatören använder sig av ironi för att belysa en samhällelig problematik är videoklipp 27. I videoklippen reflekterar kreatören över och sätter ord på känslor som många kvinnor kan tänkas känna igen sig i och som handlar om samhällets förväntningar på en som kvinna. Hon uttrycker med bildtexten "This is girlhood. It's holding back tears at family reunions, acting dumber than you are, panic attacks, being told you're mature for your age, hating yourself constantly, crying on your birthday and hyper-awareness" hur hon känner en förväntan på sig som tjej att vara och bete sig på ett visst sätt som går i enlighet med samhällets förväntningar. Med beskrivningen "don't forget to be grateful, and thank everyone for the results of your hard work 🤡 #20something #girlhood #oliviarodrigo #sour #feminism #femininerage" uttrycker hon med en sarkastiskt ton och en clown-emoji (som på TikTok används för att förtydliga underliggande ironiska toner) vidare hur tjejer och kvinnor måste komma ihåg att visa sin tacksamhet till andra i samhället för resultatet av deras eget arbete.

Vi finner i detta videoklipp hur kreatören brottas med de förväntningar som både familj och samhället i stort har på henne som ung kvinna och hur hon inte alltid kan leva upp till dessa. Genom att reflektera över dessa förväntningar och uppmärksamma denna problematik, om än med humor och ironi, engagerar sig kreatören i ett feministiskt tankesätt där dessa idéer och föreställningar utmanas, vilket är en viktig komponent för feminismens framgång (hooks, 2015:33). Med detta videoklipp sätter kreatören ord på de upplevelser och känslor som många tjejer och kvinnor kan känna igen sig i, vilket kan göra att även andra uppmärksammar och börjar reflektera över dessa beteenden som en del av samhällets patriarkala strukturer. Detta uppmärksammande blir även viktigt för att synliggöra att detta ens är ett problem då många kvinnor upplever diskriminering på grund av sitt kön, men ser inte nödvändigtvis detta som en konkret form av förtryck som sker på en strukturell nivå (hooks, 2015:5). Videoklipp som detta kan alltså hjälpa till att upplysa om och problematisera det förtryck mot kvinnor som faktiskt existerar på en strukturell nivå och kan därmed bidra till en ökad feministisk medvetenhet.

Vidare kan TikToks lättsamma klimat bidra till att seriösa ämnen kan hanteras på ett mer vardagligt sätt, exempelvis med hjälp av humor eller populärkulturella referenser, vilket Literat och Kligler-Vilenchiks (2023:2) studie visar. Tjejerna som deltar i "girlhood"-trenden kan, på liknande sätt som deltagarna i Literat och Kligler-Vilenchiks (ibid.) studie, med relativt enkla medel göra tunga ämnen mer lättsamma och relaterbara genom att linda in dem i humoristiska eller ironiska omslag. Ett exempel på detta är videoklipp 16, som med bildtexten "Girlhood is coming to the ER for cyst ruptures and getting told they can't do anything and it's part of being a woman" och beskrivningen "Oh i love being a woman #fyp#cystrupture#ohhowilovebeingawoman #girlhood", påvisar problemet med att många kvinnor inte upplever att de blir tagna på allvar inom vården. Den text kreatören använder som beskrivning är ett citat från tv-serien *Anne with an E*, men kreatören använder det snarare på ett ironiskt sätt för att uttrycka negativa aspekter med att vara kvinna. I tv-serien används nämligen citatet ironiskt och samma ljudläggning på TikTok används vanligtvis för att påvisa de positiva och fina aspekterna av att vara kvinna, men här används ljudet istället på ett ironiskt sätt för att lyfta en irritation mot att inte bli tagen på allvar av den enkla anledningen att man är tjej eller kvinna. Precis som i exemplet ovan, om den lilla flickan vars pappa avfärdade hennes intresse för Barbiefilmen, kan vi i detta exempel se en liknande tendens där tjejer och kvinnor inte tas på allvar.

Slutligen finner vi även hur musik och film används som populärkulturella referenser i många av videoklippen, där flertalet videoklipp är ljudsatta med olika populära låtar av artister såsom Billie Eilish, Lana Del Rey och Olivia Rodrigo. Den nya Barbiefilmen från 2023 används också flitigt som referens både som bildtext, beskrivning och ljudläggning, där bildtexten och beskrivningen varierar från att hashtagga olika versioner av #barbie till att citera repliker från filmen. Detta kan exemplifieras med ett videoklipp (nr 2) där bildtexten och beskrivningen lyder “Opening up an all-women’s gym is the BEST thing I’ve ever done ” samt “this community is the best with these amazing women   forever grateful!! #fy #foryou #girlhood #whatwasimadefor #barbiemovie #womenempowerment” med ljudläggningen *What Was I Made For?* av Billie Eilish som var en av huvudlåtarna i Barbiefilmen. På detta sätt tillåts trenden vara en vardaglig och rolig grej samtidigt som den bemöter seriösa ämnen, vilket kan göra den mer tillgänglig och lättsmält. Precis som Literat och Kligler-Vilenchik (2023:2) betonar är en stor del av ungas aktivistiska uttryck på TikTok präglad av en mer lättsam ton, vilket går emot vanliga föreställningar om hur aktivism tar sig uttryck. Däremot är dessa uttryck inte mindre viktiga för det utan är snarare bara ett sätt för unga att ta sig an viktiga politiska frågor på ett kreativt sätt och personligt sätt (ibid.). Att låtreferenserna som används i “girlhood”-trenden dessutom till stor del är låtar av inflytelserika och framträdande kvinnor i musikbranschen talar också sitt tydliga språk och kan ses som uppenbara feministiska inslag.

I ett samhälle som präglas av ett föränderligt politiskt landskap blir det allt viktigare att uppmärksamma nya former av motstånd som kanske går emot konventionella definitioner (Johansson & Vinthagen, 2020:3), vilket “girlhood”-trenden kan ses som ett exempel på. På liknande sätt betonar Literat och Kligler-Vilenchik (2023:2) att TikTok-användarnas politiska uttryck i form av populärkulturella referenser eller humor inte ska ses som mindre meningsfulla. Detta belyser vikten av den tillgänglighet som ”girlhood”-trenden bidrar med där personer kan lägga ut videoklipp utan någon feministisk baktanke eller intention, men ändå bidra till att trenden och dess inbäddade feministiska budskap sprids. Personer som är tveksamma inför en feministisk identitet på grund av okunskap eller osäkerhet inför vad feminism innebär kan också tänkas ha lättare att relatera till en till synes “oskyldig” trend präglad av en lättsam ton med humoristiska, ironiska och populärkulturella inslag som inte nödvändigtvis bär ett uttalat politiskt budskap.

“Girlhood”-trenden som ett forum för tjejer och unga kvinnor

Någonting vi har identifierat som centralt i ”girlhood”-trenden är hur den utgör ett forum där tjejer och unga kvinnor kan samlas för att lämna sina egna bidrag som illustrerar vad det innebär att vara tjej eller ung kvinna. Denna sammanslutning kring gemensamma erfarenheter, tankar och känslor kan i sin tur tänkas leda till en känsla av gemenskap bland trendens deltagare, där vi kan se att vikten av kvinnliga vänskapsrelationer och den gemensamma rädslan för män är särskilt framträdande.

Kvinnliga vänskapsrelationer som en berikande del av livet

Många videoklipp i trenden faller under temat *kvinnliga relationer*. Dessa videoklipp belyser vikten av kvinnliga relationer och lyfter fram de positiva aspekter dessa tillför till kvinnors liv, vilket kan ses som feministiska praktiker. Vi kan exempelvis se detta i videoklipp 3 som illustrerar ett ihopklipp av stunder, till exempel födelsedagsfiranden, promenader, konserter och övernattningar, som en kompisgrupp har delat med varandra. Videoklippets bildtext och beskrivning lyder “i can't stop thinking about how beautiful female friendships are” och “I am so deeply connected to them in a way i can't even explain 🤍 #barbie #girlhood #friendships”, vilket understryker de budskap som klippet illustrerar. Här lyfter kreatören fram precis det systerskap som hooks (2015:43-44) betonar och som historiskt fått ge vika för en föreställning om att kvinnors relationer till varandra inte kan vara berikande eller värdefulla. Videoklippen blir således ett tydligt exempel som uppmärksammar att detta inte alls stämmer, utan att kvinnliga vänskapsrelationer visst kan vara givande och en betydelsefull del av livet.

Ett annat videoklipp som belyser vikten av kvinnliga vänskapsrelationer och dess villkorslösa natur är videoklipp 21 som är filmad i vad som ser ut att vara ett korridorsrum och illustrerar två tjejer som gör vardagliga saker. Kreatören beskriver i en lång bildtext deras djupa, nästintill heliga relation och vikten av denna. Beskrivningen lyder: “I love my roommate #quotes #studentlife #dormlife #fyp #aesthetic #girlhood #friendship #friendshipgoals #girlfriendships” och bildtexten:

girlhood is coming home after a long day of classes, studying, and work but still looking forward to seeing your roommate. Somedays I can't wait to tell her all about my day and then some days we can just celebrate the beauty of silence. There's a deep comfort knowing that we don't need to fill the air with words. Conversation is optional. Our

connection thrives in the quiet moment where our souls speak to each other without uttering a single word. Our friendship is a sanctuary of tranquility and understanding. We may carry out our lives separately during the day but we complete each others lives during the night. (nr 21, bildtext)

Denna typ av djupa vänskapsrelationer är inget en kan ta för givet, vilket även videoklipp 25 visar. Videoklippets bildtext lyder "Finding that female friendship where there's no comparison or competition. Just love, being real, supporting eachother, and lots of laughs >>>" och i videoklippen ser man två tjejer som sitter på en brygga och tittar på solnedgången, med sina huvuden lutande mot varandra. Videoklippen är ljudlagda med låten *Look After You* med The Fray och någon som säger "Best friends are important, they're the closest thing to a sister you'll ever have, she told me. Don't squander it". Vi kan av videoklippen och bildtexten tolka att det kan vara svårt att finna denna typ av vänskapsrelationer och att man måste hålla hårt i dem när man väl gör det. Kvinnor har länge blivit intalade att de är konkurrenter och fiender (hooks, 2015:43), vad gäller allt från utseende till karriär och kompetens. Detta kan vi bland annat se exempel på i hur kvinnliga relationer porträtterats i film, tv och serier där kvinnor historiskt målats upp som aggressiva och föraktfulla mot varandra (hooks, 2015:49). På grund av de patriarkala strukturer som existerar och denna negativa porträttering har kvinnor blivit inlärda detta sedan barnsben, vilket gör det till svåra mönster och tankesätt att bryta. Med ovanstående videoklipp visar dock kreatören att det är möjligt att bryta dessa destruktiva föreställningar om kvinnliga relationer och visar hur mycket hon uppskattar denna relation när hon väl funnit den. Det är viktigt för feminismens framgång att kvinnor rör sig bort från denna skadliga mentalitet där de trycker ned andra kvinnor och istället lyfter varandra (hooks, 2015:65).

De tre nämnda videoklippen är något olika i sitt innehåll, men förmedlar ett liknande budskap där vänskapen till andra kvinnor lyfts fram som en viktig och berikande del av livet. Detta kan ses i relation till de heteronormativa föreställningar som genomsyrar samhället, där den heterosexuella kärleksrelationen står i centrum och ses som mer värdefull än andra typer av relationer. I många av "girlhood"-trendens videoklipp uttrycker tjejer och unga kvinnor hur de värdesätter sina kvinnliga vänskapsrelationer och gemenskapen som finns kvinnor emellan, vilket visar att även andra relationer än den heterosexuella kärleksrelationen är meningsfulla. "Girlhood"-trenden bidrar här med ett utrymme för tjejerna att sluta samman kring dessa erfarenheter och känslor, som många av dem verkar dela.

Att sluta samman kring gemensamma rädslor

En annan viktig del i "girlhood"-trenden är hur dess deltagare samlas kring sin gemensamma rädsla för män och ilska över vissa beteenden som män uppvisar. Detta temat ser vi som särskilt betydelsefullt eftersom en stor del av den feministiska kampen handlar om att skydda kvinnor mot mäns våld och förtryck samt upplysa om denna samhällsproblematik. Ett videoklipp (nr 5) som exemplifierar temat *rädsla för män* är ett där en tjej under dagtid går på en gata samtidigt som hon kollar sig frenetiskt över axeln med beskrivningen "everyone is out to get me. #foryou #girlhood" och bildtexten "girlhood.". Hon illustrerar i videoklipppet en rädsla för att gå själv på gatan då hon är rädd för att bli överfallen, något många kvinnor kan känna igen sig i. Med bildtexten "girlhood." indikerar kreatören att hon upplever att denna rädsla utgör en del i vad det innebär att vara tjej eller kvinna, vilket är precis vad Ahmed (2017) lyfter. Ahmed (2017:26) belyser hur kvinnor sedan födseln blir intalade att de är objekt och att allt våld de utsätts för av män på ett eller annat sätt är deras eget fel. Kvinnor blir även lärda från ung ålder att de ska vara rädda när de är på offentliga platser och varsamma om sin omgivning (ibid.) Genom "girlhood"-trenden kan tjejer och unga kvinnor ges utrymme att dela med sig av denna gemensamma rädsla samtidigt som de kan dela information och resurser med varandra för att hantera den.

Det finns flera olika videoklipp som exemplifierar temat *rädsla för män*, där vissa är av mer utbildande och upplysande karaktär än andra. Dessa videoklipp kan betraktas som tydliga feministiska praktiker då de kan ses som en digital form av de olika självförsvarskurser som länge varit en viktig del av feminismen. Ett videoklipp som illustrerar rädslan för män är nummer 19 där kreatören visar hur hon har som rutin att kolla igenom sin bil innan hon sätter sig i den för att säkerställa att ingen har tagit sig in i den. Detta kan ses som ett utbildande videoklipp eftersom kreatören belyser en risk som finns men som inte alla kvinnor är medvetna om eller vet hur man kan hantera. Med detta videoklipp belyser kreatören vikten av att kolla igenom bilens utrymmen och direkt låsa dörrarna för att garantera sin egen säkerhet. Bildtexten lyder "I pay attention to things that most people ignore (locking my car the second I get in, checking my surroundings multiple times, and my back seat area)" och beskrivningen "HOW I LOVE BEING A WOMAN 🍷🍷🍷 Don't forget under the car too besties! #dayinmylife #lifestyle #girlhood #viral #relatable #trending #momsofTikTok #youngmom #fyp #justgirlythings". Samtidigt som kreatören kan anses bidra till att skapa

fler rädslor hos tjejer och unga kvinnor, bidrar videoklippen samtidigt till att uppmärksamma något som är viktigt och som kan vara avgörande för tjejers säkerhet i denna vardagliga situation. Kreatören använder alltså sitt videoklipp för att uppmärksamma en erfarenhet som många kvinnor kan relatera till, men på ett lättsamt sätt, samtidigt som hon bidrar med resurser kring hur man kan förhålla sig till det. Genom att tjejer delar med sig av sina erfarenheter i trenden visar de andra att de inte är ensamma i sina negativa upplevelser och sin rädsla för män, samtidigt som de kan bidra med strategier och tips för att skydda sig (hooks, 2015:45, 56).

Även om det förstnämnda videoklippen inte nödvändigtvis bidrar på de sätt som hooks (2015:163) önskar i form av ett uppmanande till aktivt handlande, så bidrar båda videoklippen till att uppmärksamma ett mönster (Pruchniewska, 2019:178). När det dessutom är flertalet användare som publicerar liknande klipp under "girlhood"-trenden, till exempel videoklipp 29 med beskrivningen "walking home alone at night <<< #girlhood #girl #homealone #walkinghome #night" som illustrerar en tjej som går ensam hem i mörkret med en nyckelknippa mellan knogarna, så bidrar detta till att belysa ett mönster på det sätt som hooks (2015:48-49) beskriver som viktigt. Genom att tala om negativa erfarenheter i ett öppet sammanhang, till exempel i "girlhood"-trenden, hjälper detta till att visa att man inte är ensam i sina upplevelser utan att andra varit med om liknande (Ahmed, 2017:27). Ahmed (2017:31) understryker hur det just är genom att lyfta upp och sammanlänka sina egna erfarenheter med andras som en feministisk medvetenhet uppstår. När personliga erfarenheter, problem och tankar lyfts fram på detta sätt kan det leda till att strukturella problem, som måste bemötas och behandlas som just detta, erkänns och uppmärksammas. Detta gör i sin tur att det personliga uppmärksammas som något politiskt som man sedan kan sträva efter att finna en lösning på (Pruchniewska, 2019:177-178, hooks, 2015:48-49). Det finns alltså en betydelse även i de "enklare" klipp som inte är av en explicit utbildande eller mobiliserande karaktär, då även dessa bidrar till att belysa strukturella problem och kan tänkas medföra en ökad känsla av gemenskap bland deltagarna (Pruchniewska, 2019:178, 187). Dessutom kan vetskapen om att ens eget bidrag kan hjälpa andra göra det lättare att dela sina egna upplevelser.

Slutna gemenskaper och imaginära väggar

I sin forskning lyfter Jackson (2018:40-41) hur tjejer värdesätter slutna gemenskaper på nätet för att engagera sig i feministiska initiativ och bli en del av en gemenskap. De vänder sig till slutna tjejforum online eftersom de är rädda för det hårda klimatet som finns på vissa offentliga plattformar, där det bland annat finns en stor okunskap om vad feminism är och en risk för att bli påhoppad på grund av sitt engagemang (ibid.). På samma sätt kan vi finna en förståelse för att det finns en risk för liknande problematik när det kommer till "girlhood"-trenden på TikTok.

Vi kan identifiera liknande drag hos "girlhood"-trenden som hos ett slutet tjejforum trots den uppenbara skillnaden att det varken är ett forum i den bemärkelsen eller slutet. Denna likhet ligger bland annat i att deltagarna främst utgörs av tjejer och unga kvinnor och att detta därmed kan leda till illusionen att trenden är ett tryggt slutet rum enbart för den målgruppen. I de slutna tjejforum som både Jackson (2018) och Kanai och McGrane (2021) talar om finner vi faktiska digitala väggar runt forumen som gör de oåtkomliga för personer som ej bör vara där, med faktiska "gatekeepers"⁶, medan vi i denna trend snarare kan identifiera imaginära väggar. Dessa imaginära väggar kan tänkas upprätthållas både av TikToks algoritmer som aktivt driver på ett visst innehåll till en viss målgrupp, i detta fallet tjejer, vilket gör att utomstående och oinsatta aktivt behöver söka upp trenden för att kunna ta del av den. Genom att trenden kan liknas vid ett slutet tjejforum kan detta tänkas bidra till en ökad känsla av trygghet och inkludering. Precis som Pruchniewska (2019:174) påvisar är det viktigt att kvinnor känner sig trygga när de ska dela med sig av personliga erfarenheter av övergrepp eller känsliga ämnen generellt, vilket deltagarna i Kanai och McGranes (2021:2314) studie tydliggör. "Girlhood"-trenden kan således ses som en betydelsefull plats för att skapa en ökad känsla av trygghet där tjejer och unga kvinnor antingen från ett anonymt eller personligt konto kan dela med sig av negativa erfarenheter eller generella rädslor. Detta kan de göra med vetskapen om att det främst kommer att nå likasinnade och att de därmed inte riskerar samma typ av negativa reaktioner som den tidigare nämnda studiens deltagare vittnar om (ibid.). "Girlhood"-trenden är inte ett slutet forum, men kan skapa illusionen av detta eftersom den på liknande sätt fungerar som ett utrymme där tjejer och unga kvinnor kan samlas.

---

⁶Gatekeeper är en engelsk term som i detta sammanhang syftar till en person eller grupp som kontrollerar åtkomsten till något, exempelvis ett forum eller en plats på internet.

Att navigera mellan möjligheter och begränsningar

TikToks möjligheter och begränsningar är två viktiga aspekter att ta hänsyn till när man studerar aktivistiska uttryck som tar plats på plattformen. Mer specifikt är detta relevant när syftet är att förstå hur "girlhood"-trendens spridning ser ut, vad som bidrar till den men även vad som begränsar den. I detta avsnitt är det inte huvudsakligen videoinnehållet som utgör grunden för analysen, utan de empiriska observationer som gjorts av trenden och TikTok i sin helhet under materialinsamlingen.

Vilka möjligheter bidrar TikTok med för spridningen av "girlhood"-trenden?

Det finns många funktioner och egenskaper hos TikTok som på olika sätt möjliggör spridning av "girlhood"-trenden och dess feministiska idéer och budskap. Dessa funktioner kan klassas som "low-level"-affordances eftersom de är mer konkreta och plattformsspecifika (Bucher & Helmond, 2017:239). Vi har utifrån detta identifierat tre affordances som på olika sätt bidrar till spridningen av "girlhood"-trenden och dess budskap. Dessa har vi valt att kalla: *social interaktion*, som avser de funktioner som finns hos TikTok som möjliggör för användare att interagera med varandra och innehållet; *delningsbarhet* som syftar till de funktioner som gör det möjligt att dela vidare och på så sätt sprida videoklipp till andra personer; och *taggning* som syftar till de funktioner som underlättar för liknande videoklipp i trenden att samlas på ett eller några få ställen. På flera sätt kan dessa liknas vid boyds (2010:47-48) *scalability*, *replicability* och *searchability* och Treem och Leonardis (2012:162) *association* och *visibility* som samtliga på olika sätt handlar om hur funktioner på en digital plattform kan ge förutsättningar för innehåll att spridas genom att människor interagerar med det.

De kanske mest uppenbara funktionerna på TikTok som bidrar till spridning är gilla, kommentera och "skicka till", som alla är funktioner som återfinns på flera olika sociala medieplattformar och inte enbart TikTok. Dessa funktioner är knappar som dyker upp i marginalen på varje videoklipp och är därmed lättillgängliga. De är dessutom starkt kopplade till TikToks algoritmer, ju fler som gillar, kommenterar och delar vidare ett videoklipp, desto större sannolikhet är det att videoklippen dyker upp på användares "for you page"⁷ (Influencer Marketing Hub, 2023). Det handlar således inte nödvändigtvis om att man behöver ha ett stort antal följare för att videoklippen man publicerar ska få stor spridning, utan i princip vilket videoklipp som helst, publicerat av vem som helst, kan blossa upp och få stor

---

⁷ "For you page" kallas det skräddarsydda flöde på TikTok som består av rekommenderat innehåll som plattformen tror du kommer gilla.

spridning. Det är delvis detta som gör det så enkelt för trender som “girlhood” att ta fart, vilket i sin tur innebär att det innehåll och budskap trenden har kan nå en stor publik.

Att kommentera videoklipp är en funktion som faller under *sociala interaktioner* eftersom den möjliggör för interaktioner på TikTok. Precis som Treem och Leonardi (2012:162) lyfter fram skapar sociala medieplattformar rum för två typer av interaktioner, den mellan individer och den mellan individer och innehåll. Genom att kommentera kan man lämna sina egna tankar och åsikter om videoinnehållet eller andras kommentarer, till exempel genom att uttrycka igenkänning, motstånd eller medhåll. Denna typ av funktion är central för sociala medieplattformar och gör att människor kan knyta sociala band till varandra (ibid.). Kommentarsfältet möjliggör för användare att delta i trenden utan att själva publicera ett videoklipp och det är därför även genom kommentarer som “girlhood”-trendens budskap kan uttryckas. Kommentarsfunktionen är således en specifik funktion som både möjliggör för interaktion på plattformen och för trendens innehåll att spridas. Genom kommentarer kan “girlhood”-trendens feministiska idéer och budskap spridas och ju fler kommentarer ett videoklipp har desto större sannolikhet är det att videoklipppet får spridning i användares “for you page” (Influencer Marketing Hub, 2023).

“Skicka till” och återpublicera är två funktioner som ryms under *delningsbarhet* och som har stor betydelse för att “girlhood”-trendens feministiska inslag ska kunna spridas. Båda dessa funktioner innebär att användare kan dela videoklipp med andra användare, bland annat till specifika vänner, men även till sina följare. Att dela innehåll är en viktig form av feministiskt engagemang eftersom det bidrar till att uppmärksamma och informera andra om feministiska frågor (Jouët, 2018:151). Vi kan i det insamlade materialet se att “skicka till” är en välanvänd funktion, där de två videoklipp som skickats vidare flest gånger är videoklipp 5 och 11, som har delats 77,3 tusen respektive 49,8 tusen gånger. Denna funktion gör att användare kan dela videoklipp med andra, antingen genom att skicka videoklipppet i en chatt på TikTok eller genom att skicka vidare videoklipppet genom ett annat medium, till exempel via SMS eller andra sociala medieplattformar. “Skicka till” gör det alltså möjligt att sprida innehåll både i och utanför TikTok, vilket innebär att “girlhood”-trendens innehåll och budskap inte nödvändigtvis är begränsat till just TikTok. Vidare finns även funktionen återpublicera som kan användas om man exempelvis vill “boosta” ett videoklipp och göra att fler kan se det. Denna funktion möjliggör för användare att bli “(re)distributors”, det vill säga både skapare och återskapare av innehåll, vilket är en viktig aspekt för att engagera sig och delta i en

gemensam kultur och sociala meningsutbyten (boyd, 2010:40-41). Både “skicka till” och återpublicera kan ses som en kombination av tidigare nämnda *scalability*, *visibility* och *replicability* som alla på olika sätt beskriver hur innehåll är synligt, lättillgängligt samt möjligt att återskapa och sprida vidare (boyd, 2010:46; Treem & Leonardi, 2012:150). Båda funktionerna underlättar för användare att delta i och sprida “girlhood”-trenden och den digitala feminismen och det är dessutom ett sätt att delta i trenden utan att själv behöva publicera ett eget videoklipp.

Slutligen kan TikToks ljudläggningsfunktion kategoriseras som *taggning*. Denna funktion innebär att du kan ljudlägga ett videoklipp med antingen en egen ljudinspelning, en ljudinspelning som tillhandahålls av TikTok eller som andra användare skapat och laddat upp. Som tidigare nämnts används populärkulturella referenser i form av musik flitigt i trenden som ett verktyg för att uttrycka sig, men de fyller även andra funktioner som blir viktiga för trendens spridning. Genom att använda ljud som blivit populära, det vill säga ljud som används av många, kan man öka chanserna för att ens videoklipp ska få spridning. Det är dessutom vanligt att specifika trender förknippas med ett eller flera specifika ljud som blivit populära, vilket vi även kan se i “girlhood”-trenden. Som vi nämnt tidigare finns det några låtar som återkommer i “girlhood”-trenden, bland annat Billie Eilish *What Was I Made For?* som hörs i en ljudläggning döpts till “original sound - Billie Eilish home” och som till exempel används i videoklipp 2, 3, 5, 11, 12, 13, 16, 26 och 28 vilket gör att trenden samlas kring detta ljud. På så sätt kan ljudläggningsfunktionen liknas vid hur hashtags används eftersom man på liknande sätt kan söka fram specifika ljud och få fram alla videoklipp som använt sig av det ljudet. Om en användare scrollar på TikTok och får upp ett videoklipp som i “girlhood”-trenden som den finner intressant kan användaren enkelt klicka på ljudet för att finna ett flertal liknande videoklipp. På så sätt sprids trenden effektivt och användarna kan lätt navigera på appen, på liknande sätt som hashtags tillgängliggör liknande användarmöjligheter på andra plattformar. Som tidigare forskning (se Jouët, 2018; Mendes, Ringrose & Keller, 2018; Mundt, Ross & Burnett, 2018; Pruchniewska, 2019) visar har den så kallade hashtag-aktivismen kommit att bli en inflytelserik form av aktivism till följd av den effektiva spridningsfunktion som hashtags är, vilket rörelser som #MeToo och #BlackLivesMatter är ett bra exempel på. På liknande sätt bidrar TikToks ljudläggningsfunktion med en liknande spridningsmöjlighet, där olika populära ljud relaterade till “girlhood”-trenden blir samlingsplatser för trendens videoklipp bortom en specifik hashtag.

Dessa tre affordances skapar tillsammans bra förutsättningar för att "girlhood"-trenden ska få spridning bland tjejer och unga kvinnor på TikTok. Att gilla, kommentera och skicka vidare videoklipp är alla funktioner som bidrar till att ett videoklipp kan få spridning i det algoritmstyrda flödet. Precis som flera andra sociala medieplattformar arbetar med algoritmer för att föreslå kontakter eller en viss typ av innehåll (Treem & Leonardi, 2012:163), fungerar TikTok på liknande sätt och kommer ta hänsyn till enskilda individers användar- och beteendemönster på plattformen för att driva på ett visst innehåll. Detta innebär att tjejer och unga kvinnor som interagerar med innehåll under "girlhood"-trenden och som kanske gör det för att innehållet är underhållande också blir exponerade för det feministiska innehåll och budskap som finns i trenden. På så sätt kan trenden, som vi i tidigare avsnitt fastslagit, sänka tröskeln för tjejer och unga kvinnor att engagera sig i feministiska frågor och kan bidra till att fler börjar reflektera över och bli medvetna om dessa.

Vi kan således konstatera att ovanstående funktioner hos TikTok är betydelsefulla för att "girlhood"-trenden och den digitala feminismen ska kunna spridas. Möjligheten för tjejer och unga kvinnor att engagera sig i trenden och delta, oavsett om de bidrar med egna videoklipp eller bara interagerar med videoklipp, gör att trendens feministiska innehåll och budskap kan nå fler. Genom kommentarsfunktionen kan användare uttrycka sina tankar, dela egna erfarenheter och hitta likasinnade bland kommentarerna. Även "skicka till" och återpubliceringsfunktionen är betydelsefulla eftersom de gör det möjligt att sprida videoklipp till personer både på och utanför plattformen. På så sätt är det möjligt för "girlhood"-trendens innehåll och budskap att nå människor bortom TikTok. Detta innebär att de feministiska idéer som finns i "girlhood"-trenden inte nödvändigtvis är begränsade till just TikTok, utan kan få spridning på andra plattformar och till en annan publik än den på TikTok. Slutligen är ljudläggningsfunktionen en unik och viktig funktion eftersom det möjliggör för liknande innehåll att samlas på ett och samma ställe dit användare aktivt kan söka sig till.

Hur är TikTok begränsande för spridningen av "girlhood"-trenden?

Samtidigt som TikTok är uppbyggt på ett sätt som möjliggör för trender som "girlhood" att få stor spridning har plattformen även begränsningar. Vi beskriver ovan fördelarna med att vilket videoklipp som helst kan få stor spridning och att kreatörerna inte behöver ha en stor mängd följare för att göra detta möjligt, men samtidigt medför detta en ovisshet kring hur

många som faktiskt kommer att komma i kontakt med videoklippen. Spridningen är på grund av TikToks algoritmer ojämn och oförutsägbar, vilket gör att användarna inte med säkerhet kan veta huruvida deras videoklipp kommer att nå en stor publik eller inte. Trots att internet ger människor möjligheten att dela sitt innehåll och sina budskap innebär det inte automatiskt att det finns en mottagande publik, eller att det landar hos den publik kreatören önskar (boyd, 2010:48). Den ojämna och oförutsägbara spridningen gör det även omöjligt att veta vem som faktiskt kommer att se videoklippen, vilket kan leda till det som boyd (2010:50-52) benämner som kontextkollaps. I och med avsaknaden av rumsliga och sociala gränser på sociala medier gör detta det svårt att upprätthålla en social kontext (boyd, 2010:50). På grund av en ovisshet kring vilken kontext och social situation kreatören och mottagaren befinner sig i gör detta även det svårare att veta vad som är lämpligt eller inte att publicera och hur videoklippen kommer landa hos mottagarna (ibid.).

Ytterligare en aspekt som kan betraktas som en begränsning för att "girlhood"-trenden och dess feministiska innehåll ska spridas är det faktum att trendens deltagare enbart består av tjejer och unga kvinnor. Precis som Kanai och McGrane (2021:2315, 2319) belyser i sin studie om slutna feministiska Facebook-grupper finns det en risk för att feminismens idéer inte tar sig bortom dessa forum. På liknande sätt riskerar "girlhood"-trendens feministiska innehåll och budskap att enbart nå en begränsad publik bestående av tjejer och unga kvinnor som redan är införstådda med feminismens budskap och de problem tjejer och unga kvinnor kan möta i sin vardag. Efter att ha djupdykt i trenden, både i den initiala undersökningen där vi bekantade oss med trenden och i det insamlade materialet, kan vi konstatera att det enbart är tjejer och unga kvinnor som bidragit till trenden. Detta kan användas som ett argument *mot* att TikTok skulle vara en bra plattform för att sprida "girlhood"-trenden och dess budskap. Eftersom trenden utgörs av en relativt homogen målgrupp och eftersom TikToks algoritmer gör att personer som interagerat med liknande innehåll som i trenden kan tänkas komma i kontakt med den, kan detta innebära en risk att trendens feministiska budskap inte når bortom denna målgrupp. Detta kan ses som en nackdel om man betraktar spridningen av den digitala feminismen som "girlhood"-trendens viktigaste funktion, då budskapen riskerar att inte nå de som kanske behöver dem. Däremot kan man också argumentera för att denna risk att skapa en "bubbla" av enbart tjejer och unga kvinnor inte alls är en nackdel om man istället ser "girlhood"-trendens huvudsakliga funktion som ett forum där tjejer och unga kvinnor kan samlas för att dela med sig av erfarenheter, tankar och känslor.

Nya former av och förutsättningar för feministisk aktivism

I denna studie har vi med hjälp av en nätografiskt inspirerad textanalys studerat hur “girlhood”-trenden kan förstås som en form av digital feministisk aktivism och som ett forum där tjejer och unga kvinnor förenas kring gemensamma erfarenheter, tankar och känslor. Vi har dessutom studerat hur TikTok som plattform bidrar med möjligheter och begränsningar för spridningen av “girlhood”-trenden.

För att besvara frågeställningen “Kan ‘girlhood’-trenden förstås som en form av digital feministisk aktivism?” har vi genom att studera videoinnehåll, bildtexter och beskrivningar kommit fram till att “girlhood”-trenden kan ses som en form av aktivism, men en mer dold och vardaglig sådan. Deltagarnas vardagsmotstånd består av vardagliga praktiker där tjejer och unga kvinnor ifrågasätter, utmanar och underminerar föreställningar, normer och stereotyper kopplat till kön och genus, till exempel hur tjejer förväntas vara eller se ut. Detta gör de bland annat med hjälp av humor, ironi och populärkulturella referenser, vilket kan tänkas göra att tunga ämnen blir mer hanterbara och lättsmälta. Precis som Literat och Kligler-Vilenchik (2023:1-2) lyfter fram använder unga ofta TikTok för att på ett kreativt sätt uttrycka sina politiska åsikter, vilket användandet av humor, ironi och populärkultur i “girlhood”-trendens vardagsmotstånd illustrerar. Detta kan i sin tur innebära en sänkt tröskel för tjejer och unga kvinnors feministiska engagemang, vilket är viktigt eftersom det finns studier (se till exempel Jackson, 2018:38-40) som visar en viss återhållsamhet och ovilja hos tjejer att engagera sig feministiskt. Även om vardagsmotståndet i trenden kanske inte är lika uppenbart feministisk som andra former av feministisk aktivism, så är det icke desto mindre en viktig form eftersom det gör det lättare för fler att delta och begränsar heller inte vad feministisk engagemang kan vara och hur det kan se ut.

För att besvara frågeställningen “På vilket sätt kan ‘girlhood’-trenden betraktas som ett forum där tjejer och unga kvinnor förenas kring vad det innebär att vara tjej eller kvinna?” har vi med hjälp av feministisk teori studerat hur tjejer och unga kvinnors deltagande i “girlhood”-trenden kan liknas vid traditionella typer av tjejforum som en plats som kan främja solidaritet och systerskap. Även detta har gjorts genom att studera videoinnehåll, bildtexter samt beskrivnings och vi kan genom detta konstatera att trendens deltagare sluter samman kring gemensamma erfarenheter, tankar och känslor kring specifika teman som *rädsla för män* och *kvinnliga relationer*. Detta kan liknas vid andra digitala tjejforum,

exempelvis de som lyfts i Jackson (2018) samt Kanai och McGranes (2021), bland annat sett till att deltagarna på liknande sätt består av en homogen grupp bestående av tjejer och unga kvinnor. Dessutom kan "girlhood"-trendens funktioner liknas vid de som finns i typiska tjejforum, där deltagarna får en plats att ventilera, stötta, dela resurser och uttrycka igenkänning. Trots vissa skillnader, som att trenden kanske inte har skapats med avsikten att vara ett tjejforum, så har den i likhet med dessa formats och konceptualiseras gemensamt av dess deltagare. Den typ av forum som "girlhood"-trenden utgör kan anses vara lika viktig för att lyfta tjejers och unga kvinnors röster och få dessa att känna sig sedda och hörda.

För att besvara frågeställningen "Vilka möjligheter och begränsningar medför TikTok som social medieplattform för spridningen av 'girlhood'-trenden?" har vi studerat funktionerna kommentera, "skicka till", återpublicera och ljudläggning. Detta har både gjorts med utgångspunkt i det insamlade materialet tillsammans med de empiriska observationer som har gjorts av trenden och plattformen under materialinsamlingen. Analysen har gjorts med grund i affordance-teori där vi identifierat och definierat *social interaktion*, *delningsbarhet* och *taggning* som tre affordances som på olika sätt ger förutsättningar för spridning. Funktionerna som ingår i dessa affordances möjliggör, i samband med TikToks algoritmstyrda flöde, för spridningen av "girlhood"-trenden och dess feministiska budskap. Vi kan också konstatera att TikTok i vissa avseenden kan begränsa spridningen av "girlhood"-trenden och de feministiska budskap som återfinns i den. Dessa begränsningar är bland annat att TikToks algoritmer gör spridningsmöjligheten ojämn och oförutsägbar samt att avsaknaden av sociala och rumsliga gränser på sociala medier riskerar att leda till kontextkollaps. Dessutom finns det en risk att trendens feministiska inslag fastnar i en "bubbla" av tjejer och unga kvinnor som redan är införstådda med feminismens budskap. Detta innebär att "girlhood"-trendens feministiska budskap riskerar att inte nå de som kanske behöver det mest.

För att feminismen ska kunna skapa förändring krävs att den ständigt byggs upp och ges en plats att finnas på (Ahmed, 2017:3). Att "girlhood"-trenden kan fungera som ett forum för tjejer och unga kvinnor är därför viktigt ur en feministisk synpunkt eftersom trenden ger tjejer och unga kvinnor en arena där de kan göra sina röster hörda. Förtrycket mot kvinnor sträcker sig långt bak i tiden men trots det har kvinnor i alla tider och på olika sätt slutit samman för att dela upplevelser och resurser med varandra och "girlhood"-trenden kan ur detta perspektiv ses som ett uttryck för liknande praktiker i vår digitala samtid. Dessa typer av triviala trender

som "girlhood"-trenden exemplifierar utgör därför en viktig roll i att ge en plats och agera forum för utsatta grupper där de på ett vardagligt sätt kan dela med sig av tankar, känslor, erfarenheter, stöttning, råd och mycket mer. Utan dessa trender som forum finns det en risk att man går miste om värdefulla perspektiv och röster som uppmärksammar de maktstrukturer och utmaningar som samhället står inför.

Det vi kan konstatera är att utvecklingen och förändringen av det digitala medielandskapet ger upphov till nya förutsättningar för- och former av aktivistiska uttryck. Med hjälp av sociala medier och de kreativa funktioner och egenskaper som dessa tillhandahåller skapas nya sätt för människor att uttrycka och engagera sig i sociala och politiska frågor. Användningen av sociala medier är dessutom redan en inbäddad praktik i många vardag, vilket kan innebära att digital aktivism blir ett naturligt och lättillgängligt sätt att engagera sig på. För många kan det vara ett stort steg att delta i de mer traditionella formerna av aktivism som sker offline, till exempel att gå med i politiska organisationer eller delta i torgdemonstrationer, och då kan ett digitalt och mer vardagligt engagemang vara att föredra. Den digitala utvecklingen innebär alltså att aktivism inte längre behöver begränsas till offline-världen, utan digital aktivism och offline-aktivism kan komplettera varandra och överlappa på ett värdefullt sätt. Trots att vissa benämner olika digitala former av aktivism som en form av "slacktivism" så finns det ett tydligt värde även med denna typ av aktivism. Vem är det egentligen som har rätten att avgöra vilka former av och uttryck för aktivism som är mer eller mindre värda, om ens någon? Att ifrågasätta, underminera och på så sätt destabilisera olika maktstrukturer är alltid värdefullt för att skapa social förändring, vilket vi tydligt ser att även dessa ibland kritiserade digitala former av aktivism bidrar till.

Om vi hade fått chansen att vidareutveckla denna studie hade det varit intressant att genomföra intervjuer med trendens deltagare för att få en inblick i vad som legat bakom att dessa har bidragit till trenden och hur de anser att deras förhållande till feminism ser ut. Därtill hade det varit av intresse att titta närmare på vilka tjejer och unga kvinnor det är som faktiskt deltar i trenden, då vi på så sätt hade kunnat applicera ett intersektionellt perspektiv och få en bättre bild av hur fördelningen bland trendens deltagare ser ut sett till faktorer som bland annat socioekonomisk bakgrund, etnicitet och funktionsvariationer. Detta hade kunnat bidra med ännu mer djup och förståelse för hur förutsättningarna för att engagera sig i den digitala feminismen ser ut.

Referenslista

Ahmed, S. (2017). *Living a feminist life*. Durham: Duke University Press.

Berg, M. (2015). *Netnografi: att forska om och med internet*. Lund: Studentlitteratur.

boyd, d. (2010). Social Network Sites as Networked Publics: Affordances, Dynamics, and Implications, I Papacharissi, Z. (red.) *A Networked Self: Identity, Community, and Culture on Social Network Sites*. London: Routledge, pp. 39–58.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3. uppl. Stockholm: Liber.

Bucher, T. & Helmond, A. (2017). The Affordances of Social Media Platforms, I Burgess, J., Poell, T. & Marwick, A. (red.) *The SAGE Handbook of Social Media*. London and New York: SAGE Publications Ltd, pp. 233-253.

Business of Apps. (2023). *TikTok Revenue and Usage Statistics (2023)*. <https://www.businessofapps.com/data/tik-tok-statistics/> (Hämtad 2023-11-07).

Cambridge Dictionary. (u.å.). girlhood.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/girlhood> (Hämtad 2024-01-05).

Case, C.E. & Lippard, C.D. (2009). Humorous Assaults on Patriarchal Ideology. *Sociological Inquiry*, 79(2), pp. 240-255.

Clark-Parsons, R. (2022). *Networked feminism : how digital media makers transformed gender justice movements*. University of California Press.

Daniels, J. (2009). Rethinking Cyberfeminism(s): Race, Gender, and Embodiment. *Women's Studies Quarterly*, 37(1/2), pp. 101–124.

Flyvbjerg, B. (2001). *Making social science matter: why social inquiry fails and how it can succeed again*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fotopoulou, A. (2016). *Feminist activism and digital networks: between empowerment and vulnerability*. London: Palgrave Macmillan.

Gerbaudo, P. (2017). From cyber-autonomism to cyber-populism: An ideological history of digital activism. *TripleC*, 15(2), pp. 477-489.

Gibson, J.J. (2015). *The ecological approach to visual perception*. Psychology Press (Psychology Press classic editions).

Gibson, J.J. (1979). *The ecological approach to visual perception*. Houghton Mifflin.

Harvey, A. (2020). *Feminist media studies*. Cambridge: Polity Press.

hooks, b. (2015). *Feminist theory: from margin to center*. London: Routledge.

Influencer Marketing Hub. (2023). *How Does the TikTok Algorithm Work?* <https://influencermarketinghub.com/tiktok-algorithm/> (Hämtad 2023-12-14).

Jackson, S. (2018). Young feminists, feminism and digital media. *Feminism & Psychology*, 28(1): pp. 32–49.

Johansson, A. & Vinthagen, S. (2020). *Conceptualizing 'everyday resistance': a transdisciplinary approach*. New York: Routledge.

Jouët, J. (2018). Digital Feminism: Questioning the Renewal of Activism. *Journal of Research in Gender Studies*, 8(1): pp. 133–157.

Kanai, A. & McGrane, C. (2021). Feminist filter bubbles: ambivalence, vigilance and labour. *Information, Communication & Society*, 24(15), pp. 2307-2322.

Kozinets, R. (2020). *Netnography: the essential guide to qualitative social media research*. 3 uppl. London: SAGE Publishing.

Kuckartz, U. (2014.) *Qualitative text analysis. a guide to methods, practice & using software*. Los Angeles: SAGE Publishing.

Literat, I. & Kligler-Vilenchik, N. (2023). TikTok as a Key Platform for Youth Political Expression: Reflecting on the Opportunities and Stakes Involved. *Social Media and Society*, 9(1): pp. 1-3.

Matich, M., Ashman, R. & Parsons, E. (2019). #freethenipple - digital activism and embodiment in the contemporary feminist movement. *Consumption Markets and Culture*, 22(4): pp. 337-362.

Matos, C. (2017). New Brazilian feminisms and online networks: Cyberfeminism, protest and the female 'Arab Spring'. *International Sociology*, 32(3), pp. 416-434.

Mendes, K., Ringrose, J. & Keller, J. (2018). #MeToo and the promise and pitfalls of challenging rape culture through digital feminist activism. *European Journal of Women's Studies*, 25(2), pp. 236-246–246.

Merriam, Sharan B. (1994). *Fallstudien som forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur.

Mundt, M., Ross, K. & Burnett, C.M. (2018). Scaling Social Movements Through Social Media: The Case of Black Lives Matter. *Social Media and Society*, 4(4): pp. 1-14.

Pruchniewska, U.M. (2019). *Everyday feminism in the digital era: Gender, the fourth wave, and social media affordances*. Temple University. Libraries.

Sandoval-Almazan, R. & Gil-Garcia, J.R. (2014). Towards cyberactivism 2.0? Understanding the use of social media and other information technologies for political activism and social movements. *Government Information Quarterly*, 31(3) pp. 365-378

Smith, B.G., Al-Sinan, R. & Krishna, A. (2019). Beyond Slacktivism: Examining the Entanglement between Social Media Engagement, Empowerment, and Participation in Activism. *International Journal of Strategic Communication*, 13(3), pp. 182-196. .

Treem, J.W. & Leonardi, P.M. (2012). Social media use in organizations: Exploring the affordances of visibility, editability, persistence, and association. *Communication yearbook* 36: 143–189.

Van De Donk, W. (red.) (2004). *Cyberprotest: new media, citizens and social movements*. London: Routledge.

Van Laer, J. & Van Aelst, P. (2010). Internet and social movement action repertoires: Opportunities and limitations. *Information Communication and Society*, 13(8), pp. 1146-1171.

World Health Organization. (2021). *Mental health of adolescents*.

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-mental-health> (Hämtad 2023-01-05).

Bilagor

Bilaga 1: Analytiska teman

Tema	Namn	Definition	Exempel
Tema 1	Den mångfacetterade kvinnan	Innehåll som visar på komplexiteten i att vara kvinna och de olika egenskaper som en kvinna kan besitta. Videoklipp som visar att hon inte är ensidig utan mångfacetterad.	Exempelvis att inte ha någon mat i kylen, eller att enbart ha skräpmat och en dyr skumpaflaska. Det kan även vara att man tränar och studerar på dagen, sedan klubbar och är "galen" eller "kaotisk" på kvällen.
Tema 2	Kvinnliga relationer	Videoklipp där kvinnliga relationer lyfts fram i positiva ordalag och som en viktig del av livet.	Exempelvis videoklipp som illustrerar kvinnlig vänskap eller videoklipp där kreatören pratar om värdet i och betydelsen av sina kvinnliga vänskapsrelationer där bland annat att dela stunder och stötta varandra är en stor del av relationen. Det handlar inte uteslutande om etablerade relationer utan även relationer mellan bekanta eller främlingar.
Tema 3	Att växa upp	Videoklipp där kreatören på något sätt anspelar på erfarenheter från sin barndom eller övergången från barn till vuxen, ofta med nostalgiska undertoner.	Exempelvis ett videoklipp där kreatören jämför sitt lilla jag med den kvinna hon vuxit upp till att bli, stora livshändelser i uppväxten som till exempel att ha sin mammas stöd vid giftermål.
Tema 4	Rädsla för män	Videoklipp där kreatören uttrycker eller på andra sätt genom videoinnehållet visar en viss rädsla och förakt mot män.	Exempelvis videoklipp där en tjej har nycklarna mellan knogarna eller uttrycker en rädsla för att gå själv eller bli överfallen.
Tema 5	Negativa stereotyper om tjejer/kvinnor	Videoklipp där kreatören anspelar på negativa stereotyper om tjejer och kvinnor. Till exempel videoklipp som visar kvinnor som är dåliga på någonting, dumma eller i allmänhet sämre än män.	Exempelvis videoklipp där kreatören uppvisar att den är dålig på att köra bil, dålig på sport eller dålig på matte. Rädd för spindlar, mörker och liknande.
Tema 6	Belysande av patriarkala strukturer	Videoklipp där kreatören på något sätt uttrycker kritik, ifrågasättande eller provokation mot samhällets patriarkala strukturer.	Exempelvis en dikt, uppvisande av statistik på mäns övergrepp mot kvinnor, belysande av patriarkala förväntningar på tjejer/kvinnor, kritik av mäns handlande och/eller intresse för feministiska frågor.

Bilaga 2: Empiriskt material

Länk till fullständig version: [Empiriskt material](#)

Ofullständig version som exkluderar: länk, publiceringsdatum, ljud, visningar, gillningar, kommentarer och skicka till.

Video nr	Te m a	Beskrivning	Bildtext	Syntolk
1	3	<p>i mourn every version of myself. i mourn how harsh and awful i was to each of them. i wish i could go back in time and hug each girl i was that experienced each of these things. growing up is tough. #fyp #foryoupage #childhood #childhoodmemories #shesstillhere #girlhood #barbie #barbiemovie</p>	<p>in a way she's still here</p>	<p>I videon ser man korta klipp på saker från kreatörens barndomshem som visar barndomen. Man ser till exempel resterna av gammal rosa väggfärg som målats över med blått, inristade ord i väggar, bord och sällskapsspel. Videon är ljudlagd med barnskratt.</p>
2	2	<p>this community is the best with these amazing women 💕🥺 forever grateful!! #fy #foryou #girlhood #whatwasimadefor #barbiemovie #womenempowerment</p>	<p>Opening up an all-women's gym is the BEST thing I've ever done 💕</p>	<p>Videon är ett ihopklipp av kortare klipp från inne i en gymlokal där bara tjejer tränar. I videon ser vi tjejer som lyfter vikter och hejas på och peppas av andra tjejer genom hejarop, high fives, kramar och glädjeskutt/dans. Videon är ljudlagd med Billie Eilish låt "What was I made for".</p>
3	2	<p>I am so deeply connected to them in a way i can't even explain 🥰 #barbie #girlhood #friendships</p>	<p>i can't stop thinking about how beautiful female friendships are</p>	<p>Videon är ett ihopklipp av stunder som ett kompisgäng har delat med varandra. Det innefattar bland annat födelsedagsfiranden, promenader vid havet, trädgårdsfest, flertalet konserter, spontandans ute på gatan, sleepovers, pubkvällar, att läsa böcker i parken och titta på solnedgången tillsammans.</p>

4	1	#girlhood ❤️	girlhood x	Videoklipppet är ett videocollage som visar olika aspekter av kreatörens liv, hennes olika sidor. I början av videon är det bland annat klipp på när hon skriker, gråter, visar sin uppblåsta mage, spiller på sin vita tröja och har finnar i ansiktet. Denna halvan av videon är ljudlagd med en del av Olivia Rodrigos låt "all-american bitch" där låten är väldigt högintensiv, skrämig och där man hör massa skrik. Den andra halvan av videon visar när hon är på stranden, tar promenader, har träningskläder, visar upp sina outfits, gör blombuketter, virkar, målar keramik, njuter av solen mm. Denna halvan av videon är ljudlagd med en senare del av låten "all-american bitch" där den övergår till en lugnare melodi med texten "All the time, I'm grateful all the time, I'm sexy and I'm Kind, I'm pretty when I cry".
5	4	everyone is out to get me. #foryou #girlhood	girlhood.	Videon består av en tjej som går på gatan under dagtid och frenetiskt kollar sig över axlarna åt båda hållen flera gånger.
6	6	year eleven was not slaying #feminism #women #girlhood #uk #romanempire	my roman empire is how teenage boys acted after the 97% of women statistic came out in 2021	Videoklipppet är filmat nära kreatörens ansikte men hon gör ingenting i videon förutom att kolla mot kameran. Ljudläggningen består av texten "when you know you know".
7	2	Theres nothing like being a girl with ur girlfriends doing girly things. I just get too sentimental. #fyp #girlsnightin #sleepover #girlhood #girlsgirls #bestfriends #femalefriendship	When I'm just having drinks with the girlies and all of a sudden our cheeks are flushed, we're all laughing so hard and oversharing about our lives and the feeling of girlhood and female friendships is so overwhelmingly lovely that I just wanna cry	I videon filmar en tjej sig själv i slow motion där hon tar sig för ansiktet och munnen samtidigt som hon skakar sitt huvud.
8	2	gave catherine a heart attack but she laced that dress up great !	girlhood is going to your new neighbors doorway and asking her to help lace up the corset on your dress because you're home alone	Videon visar en tjej som filmar sig själv när hon knackar på hos sin granne för att be henne om hjälp. I videon förklarar kreatören för grannen att hon håller på att göra sig redo för att gå på ett event och hade behövt hjälp att stänga sin korsettklänning. Den kvinnliga grannen erbjuder sig självklart att hjälpa till och ger även kreatörer en komplimang för klänningen.

9	4	<p>✨girlhood✨ #feminism #girlhood #women #dancing</p>	<p>This video is perfect. Girls protecting girls from an annoying man.</p>	<p>I videon ser vi flertalet tjejer och en man på en klubb. Mannen försöker snacka med en av kvinnorna men hon säger nej. Hon och en annan tjej fortsätter sedan dansa tillsammans. Mannen försöker gå fram till en annan tjej men de två första tjejerna drar henne till sig och inkluderar henne i sitt dansande för att hon ska komma undan mannen.</p>
10	3	<p>i love her <3 #mom #immigrant #motherhood #childhood #girlhood #albanian #women #shqiptar #parents</p>	<p>when you realize your mom was once just a girl who... was excited about her first day of school, used to have dreams, was excited about her first day of work, thought she found the love of her life, fell in love with motherhood</p>	<p>I videon filmar kreatörer sin mamma vid ett restaurangbord följt av gamla bilder på mamman från olika perioder i hennes liv, från att hon var ett barn i skolålder till en vuxen kvinna och mamma. Videon är ljudlagd med låten "Scott Street" av Phoebe Bridgers.</p>
11	5	<p>the other side of girlhood??? 🤔 #fyp #girlhood</p>	<p>Girlhood 🧡🌸🎀</p>	<p>Videon innehåller 3 olika klipp som visar en tjej som spelar biljard, bowling, och golf och är dålig på alla tre sporterna.</p>
12	3	<p>#greenscreenvideo learning to love the journey . I have about 5 months till my bday and cant wait to see how far I can go in the gym..💕 #barbie #girlhood #womenshealth #fyp</p>	<p>POV: you're growing into your women body and accepting you won't look like your teenself anymore</p>	<p>Videon är ett ihopklipp av videoklipp där kreatörer har filmat sig själv genom åren. Hon visar upp hur hon ser ut och hur hennes kropp har förändrats varje år från åldern 16 till 19. Videon är ljudlagd med "What was I made for" av Billie Eilish.</p>
13	3	<p>girlhood 🧡</p>	<p>one day you're 17 and can't wait to leave home, and the next you're 24 & excited to drive 5 hours to have a movie night with your mom</p>	<p>Videoklipppet visar en mamma och hennes dotter i en soffå. Dottern lägger sig ner i soffan bredvid mamman och kramar om sin hund.</p>
14	3	<p>missing my girls a little extra tonight #highschoolfriends #uni #girlhood</p>	<p>i wasnt enough prepared for that.</p>	<p>Videon består av många ihopklippa videor. Först visar hon sex klipp med glada minnen tillsammans med hennes kompisar. Sedan visar hon två klipp där det första illustrerar hur hon sitter ensam med sin mobil i mörkret, och den andra att hon har ett videosamtal med sina kompisar.</p>
15	2	<p>Girlhood at its finest #girlhood #girltrain #festivals</p>	<p>Girlhood is forming girl trains to escape large crowds, even sometimes latching onto strangers' girl trains, whatever</p>	<p>I videoklipppet ser vi ett flertal tjejer som håller varandra i handen och går i led genom en stor folkmassa på en festival för att inte tappa bort varandra. En av</p>

			does the job	tjejerna i ledet håller dessutom upp sin högra hand för att göra sig synlig. Videon är ljudlagd med låten "Just A Girl" med No Doubt.
16	6	Oh i love being a woman #fyp#cystrupture#ohho wilovebeingawoman #girlhood	Girlhood is coming to the ER for cyst ruptures and getting told they can't do anything and it's part of being a woman	Videon visar en tjej som ligger i en sjukhussäng på ett sjukhus med dropp i armen. Hon ser nedstämd ut och gör ett ledset ansiktsuttryck.
17	6	Like what a bummer :(#barbie #barbiemovie #girlhood #feminism #barbiemovies #womanhood	The way I watched a little girl dressed in a pink skirt, her Barbie shirt, sparkly sneakers and a tiara in her hair skip out of the Barbie movie laughing saying "it was so good!" only to have her father follow out behind her with a disgruntled look on his face and tell her that he "didn't like it at all" to which she replied "i loved it!" just for him to dismiss her by saying "okay?? that's fine 😞" i don't think I'm ever gonna forget that moment from strangers	En tjej med blank vägg som bakgrund. Hon filmar sig själv och har ett irriterat/uppgivet uttryck i ansiktet. Ljudläggningen är en låt av Lana del Rey (Norman fucking Rockwell) där sångerskan sjunger "cause you're just a man, it's just what you do".
18	3	had a good sob over my barbie gum wrapper collection (it still smells) making this #whatwasimadefor #nostalgia #childhood #barbie #growingup #girlhood #women	Bildtexten är CC av ljudläggningen. Billie Eilishs låt "what was I made for" "I used to float" "now I just fall down" "I used to know" "but im not sure not" "what i was made for" "what was i made for" "taking a drive" "i was an ideal" "looked so alive" "turns out im not real"	Videon består av tio videoklipp som visar samma typ av föremål fast barn-versionen vs. vuxen-versionerna av dem. Till exempel böcker, dagböcker, väskor, smycken och hårstylingsverktyg.
19	4	HOW I LOVE BEING A WOMAN 🍷🍷 Don't forget under the car too besties! #dayinmylife #lifestyle #girlhood #viral #relatable #trending #momsoftiktok #youngmom #fyp #justgirlythings	CC av ljudläggningen + egentillagd text "I pay attention to things that most people ignore (locking my car the second I get in, checking my surroundings multiple times, and my back seat area)"	Videon innehåller tre olika klipp som visar en tjej som spelar biljard, bowling och golf och är uppenbart dålig på alla tre sporterna.

20	1	her screaming is my inner monologue 24/7 (ib: [användarnamn]) #girlhood	girlhood x	Videoklipppet är ett videocollage som visar olika aspekter av kreatörens liv, hennes olika sidor. I början av videon är det klipp när hon utövar sport som till exempel boxning, basket och fotboll, när hon styrketränar på gymmet, klipp där hon gråter och dricker starksprit direkt ur flaskan. Denna halvan av videon är ljudlagd med en del av Olivia Rodrigos låt "all-american bitch" där låten är väldigt högintensiv, skränig och där man hör massa skrik. Den andra halvan av videon visar kreatörer när hon dricker rosévin på en uteplats, rockar rockring i pyjamas, ligger nedkrupen under en filt i sängen, visar upp outfit, gör sin ansiktsrutin framför spegeln, leker med en hund, sitter med datorn i sängen iklädd mjukiskläder, är ute på promenad eller cykeltur, är utomhus och dricker kaffe. Denna halvan av videon är ljudlagd med en senare delen av låten "all-american bitch" där den övergår till en lugnare melodi med texten "All the time, I'm grateful all the time, I'm sexy and I'm kind, I'm pretty when I cry".
21	2	I love my roommate #quotes #studentlife #dormlife #fyp #aesthetic #girlhood #friendship #friendshipgoals #girlfriendships	girlhood is coming home after a long day of classes, studying, and work but still looking forward to seeing your roommate. Somedays I can't wait to tell her all about my day and then some days we can just celebrate the beauty of silence. There's a deep comfort knowing that we don't need to fill the air with words. Conversation is optional. Our connection thrives in the quiet moment where our souls speak to each other without uttering a single word. Our friendship is a sanctuary of tranquility and understanding. We may carry out our lives separately during the day but we complete each others lives during the night.	Videon är filmad från vad som ser ut att vara ett delat korridorrum och i videon ser man två tjejer som gör vardagliga saker. Videon är ljudlagd med en röst som säger "I love my space".
22	2	IK ITS CRINGE BUT I HAVENT SEEN THEM IN A YEAR BUT THIS IS CUTE	when my mother gets to see her sisters its so sad and cute to see them acting like teenage girls, talking about tmi things, girly	I videon ser man fyra kvinnor som sitter på en terrass och pratar med varandra medan de äter och dricker. Videon är ljudlagd med Billie Eilish låt "What was

		#fyp #girlhood #foryou	things, going out, their dirty habits. it's so cute to see my mother as a sister	I made for".
23	1	Well,, #girlhood	girlhood x	Videoklipppet är ett videocollage som visar olika aspekter av kreatörens liv, hennes olika sidor. Första halvan av videon är bland annat klipp på en tjej/tjejer som spyr på toaletten, skejtar på gatan, trillar på gatan, är full och klubbar. Denna halvan av videon är ljudlagd med en del av Olivia Rodrigos låt "all-american bitch" där låten är väldigt högintensiv, skrånig och där man hör massa skrik. Den andra delen av videon består av klipp på ett tjejgäng vid havet, vänner som fotograferar varandra, vänner som kramas, en tjej som gör sin ansiktsrutin, någon som lagar mat, två vänner som umgås vid havet, vänner som kör bil med taket nere och vinden i håret. Denna halvan av videon är ljudlagd med en senare delen av låten "all-american bitch" där den övergår till en lugnare melodi med texten "All the time, I'm grateful all the time, I'm sexy and I'm kind, I'm pretty when I cry".
24	4	every time [användarnamn] #foryou #fyp #fighting #girlhood	pov: your classy girls but it always ends with fighting grown men in the club	Videon är två videoklipp sammansatta som illustrerar två olika tjejer som bråkar med män på klubben. I första videon stöter hos hårt sin rygg mot mannen, och i andra videon slår tjejn med knytnäven i luften.
25	2	Love uuuu #girls #bestfriends #girlssupportgirls #girlhood	Finding that female friendship where there's no comparison or competition. Just love, being real, supporting eachother, and lots of laughs >>>>	I videon ser man två tjejer som sitter bredvid varandra på en brygga med ryggen mot kameran. De tittar på solnedgången, skrattar och lutar sina huvuden mot varandra. Videon är ljudlagd med låten "Look After You" med The Fray och någon som säger "Best friends are important, they're the closest thing to a sister you'll ever have, she told me. Don't squander it".
26	2	girlhood doesnt age 🧡 #seniorliving #seniorlivingcommunity #seniorcitizens #luxuryseniorliving	girlhood.	I videon ser vi ett ihopklipp av några äldre damer som gör saker tillsammans. De dansar, äter middag tillsammans, firar någons födelsedag, går på evenemang tillsammans och sitter ner och pratar. Videon är ljudlagd med Billie Eilish låt "What was I made for" och ett

				citat ur Barbiefilmen som lyder "Take my hands, close your eyes, now feel".
27	6	<p>don't forget to be grateful, and thank everyone for the results of your hard work 🥰</p> <p>#20something #girlhood #oliviadrodrigo #sour #feminism #femininerage</p>	<p>This is girlhood.</p> <p>It's holding back tears at family reunions, acting dumber than you are, panic attacks, being told you're mature for your age, hating yourself constantly, crying on your birthday and hyper-awareness</p>	<p>En tjej som filmar sig själv när hon sjunger med till texten "all the time, I'm grateful all the (fucking) time".</p>
28	3	<p>every girl knows 🎀🎀 #girlhood</p> <p>#girlspower #girls #fy #blowthisup #fyp #foryou</p>	<p>"This is a classroom, not a hairdressers" is so girlhood</p>	<p>Videon består av två tjejer som dansar tillsammans på ett dansgolv i en gymnasal iklädda balklänningar. Man kan anta att det är bal eller liknande.</p>
29	4	<p>walking home alone at night <<<< #girlhood</p> <p>#girl #homealone #walkinghome #night</p>	<p>girlhood.</p>	<p>Videon visar en tjej som går ensam på en gata i mörker. Hon har sin nyckelknippa i handen med nycklarna mellan knogarna som ett vapen.</p>
30	5	<p>Damn curbs always get in my way :/ #girlhood</p> <p>#hittingcurbs</p>	<p>Girhood is not being able to go a day without hitting a curb <3</p>	<p>Videon består av en tjej som sitter i en bil i förarsätet. Hon kör på något och bilen gungar till och hon skrattar och säger "oops" glatt.</p>